

SUOMEN LEIPURILIITTO RY
VUOSIKERTOMUS

2021

Suomen Leipuriliitto ry

Suomen Leipuriliitto ry:n 122.
vuosikokous ja kesäpäivät
12.-14.8.2022 Vaasassa

Majoitus: Scandic Waskia, Lemmenpolku 3, 65170 Vaasa ja Scandic Vaasa, Rosteninkatu 6, 65100 VAASA

Perjantai 12.8.2022

- 9.00 - 15.00** **Raisio Open Golf –kilpailu** / Vaasan Golf
- osoite Golfkentäntie 61, 65370 Vaasa
- yhteislähtö klo 9.00 ilmoittautuminen:
<https://www.lyyti.in/RaisioOpenGolf>
- 19.00 - 21.00** **Valio Oy:n juustobuffet** Scandic Waskia
- bussikuljetus Scandic Vaasasta
Waskiaan klo 18.30 ja 18.45
- sisäänpääsy vain Valion
kutsukortilla, joka lähetetään
vuosikokouspaketin tilanneille
- 21.30 - 01.00** **Tanssimusiikkia**, Allan & Astronauts
- 22.00 - 01.00** **Karaoke**, Scandic Waskia

Lauantai 13.8.2022

- 9.30** **Suomen Leipuriliitto ry:n 122. vuosikokous**
Scandic Waskia
- 9.15** **Fazer Myllyn lastenretki**
- lähtö Scandic Waskian edestä
- 10.00 - 16.00** **Tavarantoimittajien näyttely**
Scandic Waskia kokoustilat ja
näyttelytelta
- 11.30 - 14.00** **Liukuva lounas** Scandic Waskia
- 16.00** **Tavarantoimittajien näyttely päättyy**
- 16.15 - 17.00** **Condite Oy:n musiikkituokio**
Scandic Waskia
- 19.00** **Sisääntulo juhlaillalliselle**
Scandic Waskia
- 19.30 - 02.00** **Juhlaillallinen**, ohjelmaa ja musiikkia
Juontajana ja esiintyjänä Krista Siegrids
- n. 23.00 - 02.00** **Karaoke**, Scandic Waskia

Tervetuloa mukaan!

Ilmoittautuminen: www.leipuriliitto.fi/tapahtumat/

(samalla sivulla linkit myös majoitusvarauksiin)

Suomen Leipuriliiton 122. vuosikokous

**Suomen Leipuriliitto ry:n varsinainen vuosikokous pidetään lauantaina 13.8.2022 alkaen klo 09.30
Vaasassa Scandic Waskiassa osoitteessa Lemmenpolku 3, 65170 Vaasa.**

Kokouksen kulku:

- Vaasan Piirin Leipomoyhdistys ry:n tervehdys, **Jukka Hämäläinen**, Kotileipomo Hämäläinen Oy/Vöyrinpoika Oy
- Juhlapuhe, kansanedustaja **Joakim Strand**
- Vuosikokouspuhe ja vuosikokouksen avaus, Suomen Leipuriliiton hallituksen puheenjohtaja **Kari Meltovaara**

Viralliset asiat:

- Valitaan kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri
- Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat myös ääntenlaskijoina
- Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- Käsitellään hallituksen laatima vuosikertomus ja esitellään tilinpäätös
- Esitellään tilintarkastuskertomus
- Esitellään valtuuskunnan lausunto
- Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta, tuloksen käytöstä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille
- Päätetään hallituksen ja valtuuskunnan puheenjohtajien ja jäsenten sekä tilintarkastajien palkkioista
- Valitaan hallituksen varapuheenjohtaja vuosille 2023-2025
- Päätetään valtuuskunnan jäsenten lukumäärästä
- Valitaan valtuuskunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet
- Valitaan yksi tilintarkastaja. Jos valittu tilintarkastaja ei ole tilintarkastusyhteisö, on valittava yksi varatilintarkastaja
- Päätetään toimintasuunnitelmasta sekä tulo- ja menoarviosta v. 2023
- Päätetään liiton jäsenmaksusta ja liittymismaksusta v. 2023
- Päätetään seuraavan vuosikokouksen paikasta
- Päätetään kokous

Vuoden 2021 vuosikokous pidettiin Kalastajatorpan Siirtomaasalissa, josta tavarantoimittajien näyttely jouduttiin viime hetkellä peruuttamaan koronarajoitusten vuoksi. Kokouksessa oli nelisenkymmentä osanottajaa.

KATSAUS LIITON TOIMINTAAN VUODELTA 2021

Suomen Leipuriliitto ry:n 121. toimintavuosi on takana.

Liittomme hallituksen ja valtuuskunnan päätösten mukaisesti Leipuriliiton tärkeimmät painopistealueet ovat: 1) Edunvalvonta, 2) Liiton ja jäsenkunnan välinen yhteistyö, 3) Tiedottaminen ja ulkoinen viestintä. Myös liiton varallisuuden hoito ja varallisuudesta saatava tuotto on tärkeä osa liiton toimintaa, koska vain siten liiton jäsenmaksut voidaan pitää myös jatkossa kohtuullisen alhaisella tasolla.

Leipuriliiton hallituksen ja valtuuskunnan helmikuussa 2017 pitämässä yhteisessä strategiapäivässä päätetyn mukaisesti käytännön työssä tulee mahdollisuuksien mukaan panostaa seuraaviin asioihin:

1. kotimaisuuden arvostus ja kotimaisen leipuri-imagon nostaminen,
2. proaktiivinen edunvalvonta sekä TES-asioissa että työ- ja elinkeinopoliittisissa lainsäädäntöön liittyvissä asioissa,
3. kansainvälisen toimintaympäristön parempi ymmärtäminen ja siitä tiedottaminen jäsenistölle,
4. viennin kehittämistoimenpiteiden mahdollisuuksien tutkiminen eri kumppaneiden kanssa,
5. positiivisessa viestinnässä Leipätiedotuksen toiminnan hyödyntäminen,
6. sidosryhmäyhteistyö opetushallituksen ja oppilaitosten kanssa, jotta alalle saadaan jatkossakin ammattitaitoista työvoimaa,
7. paikallisyhdistystoimintaan vaikuttaminen,
8. Leipuriliiton vuosikokouksen ja kesäpäivien eli Leipuripäivien järjestäminen yhteistyössä paikallisyhdistyksen kanssa

Näitä ja muita liiton toimintaan kuuluvia asioita toteutettiin vuoden 2021 aikana liiton toimiston kolmen hengen voimin. Liiton toimintavuosi oli kuitenkin edelleen hyvin poikkeuksellinen edellisiin vuosiin verrattuna johtuen maaliskuussa 2020 Suomeenkin rantautuneesta maailmanlaajuisesta koronaepidemiasta.

Liiton toimintaan osallistuvien jäsenyritysten edustajien vapaaehtoinen työ Leipuriliiton ja sen jäsenyritysten hyväksi on liiton ja sen jäsenten kannalta tärkeää. Myös vuonna 2021 koronaepidemiasta johtuen toimintaa oli vähemmän kuin ns. normaali vuosina. Erityisesti liiton puheenjohtaja Kari Meltovaara ja valtuuskunnan puheenjohtaja Jari Elonen tekivät jälleen tärkeää työtä Leipuriliiton ja sen jäsenten hyväksi. Jari Elonen edusti Leipuriliittoa myös Elintarviketeollisuusliitto ry:n hallituksessa ja työvaliokunnassa.

Vuoden 2021 aikana Leipuriliiton toiminnassa korostettiin edelleen perheyrittäjyyttä ja kotimaista yritystoimintaa. Liiton toiminta on viime vuosina keskittynyt yhä selkeämmin pienten ja keskisuurten leipomoiden ja konditorioiden edunvalvontaan, kun Suomen suurimmat leipomot Fazer Leipomot Oy ja Vaasan Oy eivät ole enää liiton jäseniä. Molempien yritysten eroamisen taustalla oli Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) Leipuriliittoon vuonna 2010 aloittama kilpailuoikeudellinen tutkinta, johon saatiin lopullinen ratkaisu elokuussa 2019.

Leipuriliiton visio:

Aktiivinen, Vahva,
Näkyvä, Vaikuttaja

Missio:

Tietoa, Taitoa, Tuloksia,
Toimintaedellytyksiä
jäsenistölle

Arvot:

Jatkuvuus, Tasapuolisuus,
Ammattimaisuus

1. EDUNVALVONTA

Edunvalvonta jakaantui lähinnä neljään alueeseen, joita ovat: A) Yhteistoiminta ETL:n ja Suomen Yrittäjien kanssa B) Työehtosopimustoimintaan vaikuttaminen C) Elintarvikealan lainsäädäntötyöhön vaikuttaminen D) Viranomaissuhteiden ja muiden sidosryhmäsuhteiden hoitaminen.

A) Yhteistoiminta ETL:n ja Suomen Yrittäjien kanssa.

Yhteistoimintaa Elintarviketeollisuusliitto ry:n kanssa jatkettiin. Yhteistyö ETL:n kanssa on ollut vuosien varrella luontevaa, kun molemmat liitot toimivat Helsingin Pasilassa samassa toimitalossa ja samassa kerroksessa.

ETL irtisanoi syksyllä 2020 vuosikymmenien ajan voimassa olleen ETL:n ja Leipuriliiton välisen yhteistoimintasopimuksen päättämään vuoden 2020 lopussa. Neuvottelut uudesta sopimuksesta kuitenkin aloitettiin ja niitä jatkettiin vuoden 2021 alkupuolella. Uusi liittojen välinen yhteistoimintasopimus tuli voimaan 1.4.2021. Siinä sovittiin liittojen välisestä edunvalvontayhteistyöstä sekä Leipuriliiton jäsenyrityksille annettavista neuvontaja tietopalveluista.

Leipuriliiton jäsenyritysten kannalta sopimuksen uudistaminen ei tuonut juurikaan muutoksia aikaisempaan käytäntöön. Jäsenyrityksillä on edelleen mahdollisuus saada ETL:ltä neuvontapalvelua puhelimitse tai sähköpostitse ETL:n toimistotyöaikaan. Leipuriliitolla on myös mahdollisuus edelleen toimittaa ETL:n tiedotteet ja työehtosopimukset jäsenistölleen.

Suurimmat muutokset aikaisempaan verrattuna olivat siinä, että Leipuriliiton nimeämällä henkilöllä ei ole enää paikkaa ETL:n hallituksessa ja/tai työvaliokunnassa. ETL kuitenkin sitoutui siihen, että jollakin ETL:n jäsenenä olevalla pienellä ja tai keski-suurella leipomolla/konditorialla on jatkossakin edustus ETL:n hallituksessa ja sen työvaliokunnassa. Toinen olennainen muutos koski sitä, että Leipuriliitolla ei ole enää paikkaa ETL:n työelämän ohjausryhmässä eikä työmarkkinatoimikunnassa. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että liiton toimitusjohtaja ei enää ole mukana ko. toimikuntien toiminnassa.

Uudistuksen myötä uusi yhteistoimintasopimus on juridiselta luonteeltaan vain liittojen välistä edunvalvontayhteistyötä koskeva sopimus. Sen vuoksi on luontevaa, että Leipuriliitolla ei ole enää paikkaa niissä ETL:n toimikunnissa, joissa ETL päättää omista strategioistaan, kuten esimerkiksi tuleviin työehtosopimuskierroksiin liittyvistä ETL:n neuvottelutavoitteista ja -strategioista yms.

Uudessa yhteistoimintasopimuksessa sovittiin kuitenkin perustettavan yhteinen liittojen välinen koordinaatioryhmä. Leipuriliitolla on koordinaatioryhmän kokouksissa mahdollisuus tuoda esille näkemyksiään, joita ETL:ssä voidaan ottaa huomioon heidän päättäessään työmarkkina- ja muihin strategioihin liittyvistä asioista. Leipuriliitosta koordinaatiotyöryhmän kokouksiin osallistuivat liiton hallituksen puheenjohtaja, valtuuskunnan puheenjohtaja sekä toimitusjohtaja.

Leipuri-lehden toimituspäällikkö osallistui ETL:n viestintätoimikunnan kokouksiin. Tähän osallistumisella pyrittiin osaltaan

Leipuriliiton toimitusjohtaja Mika Väyrynen (oik.) ja ETL:n toimitusjohtajan varamies Mika Lallo allekirjoittivat Leipuriliiton ja ETL:n välisen uuden yhteistoimintasopimuksen, joka tuli voimaan 1.4.2021.

varmistamaan, että liiton toimistolla on ajankohtaista tietoa elintarvikealalla esillä olevista asioista. Kokouksista saatua tietoa välitettiin jäsenistölle jäsenkirjeiden ja muiden tiedotteiden avulla.

Leipuriliitto liittyi Suomen Yrittäjiin

Leipuriliitto liittyi kesäkuussa vuonna 2021 toimialajärjestöjäseneksi Suomen Yrittäjiin. Jäsenyys Suomen Yrittäjissä tuo Suomen Leipuriliitolle ja sen jäsenistölle monenlaisia etuja sekä järjestötasolla että yksittäistä Leipuriliiton jäsenyritystä ajatellen. Elintarvikealan yritysten vaikuttamiskanavaksi perustettiin yrittäjiin vuonna 2021 myös uusi ruokavaliokunta, joka on yrityksille erityisen tärkeä vaikuttamispaikka.

B) Työehtosopimustoimintaan vaikuttaminen

Leipuriliiton yhtenä tärkeänä edunvalvontaan liittyvänä painopisteenä on proaktiivinen vaikuttaminen sekä työehtosopimustoimintaan että työ- ja elinkeinopoliittisiin lainsäädäntöasioihin. Työehtosopimustoimintaan vaikuttamisessa oli edelleen samat haasteensa kuin aikaisemmin. Leipuriliitto ei ole neuvotteluapuolena työehtosopimusneuvotteluissa, vaan neuvottelut käydään ETL:n ja Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL ry:n välillä. Hankaluutta vaikuttamiseen lisää myös se, että tiedossa on, että Elintarviketeollisuusliitto ry:n hallituksessa päätökset tehdään lähtökohtaisesti ETL:n suurimpien jäsenmaksun mak-

sajien, eli elintarvikealan suuryritysten, näkemyksiä mukaillen. Tästä yhtenä esimerkkinä oli se, kun koronaepidemiasta ja valtiovallan laajoista yritystoimintaa rajoittavista toimenpiteistä huolimatta ETL ja SEL solmivat marraskuussa 2020 ns. ”etuajassa” uuden kaksivuotisen työehtosopimuksen ajalle 1.2.2021–31.1.2023.

Elintarvikealojen työehtosopimusten uudistamisten myötä leipomoiden työntekijöitä koskeva työehtosopimus tulee pysymään sopimuskauden loppuun asti yhtä jäykkänä kuin aikaisemmin. Siten koronaepidemian kurimuksista kärsineiden leipomo- ja konditoriayritysten toiveet joustavammasta työehtosopimuksesta jäivät taas kerran hamaan tulevaisuuteen. Vuoden lopussa oli myös selvää, että sopimukseen liittynyt palkkatarkaisu tulee osaltaan entisestään vaikeuttamaan koronakriisin takia monien jo muutoinkin vaikeuksissa olevien leipomo- ja konditoriayritysten taloudellista tilannetta. Leipomoalan työehtosopimus pysyy edelleen Suomen teollisuuden toimialoista ”kaikkein jäykimpänä” työehtosopimuksena ja tästä jäykkyydestä kärsivät erityisesti pienet ja keskiuuret leipomo- ja konditoriayritykset.

C) Elintarvikealan lainsäädäntötyöhön ja muihin säännöksiin vaikuttaminen

Vuoden aikana erityisesti elinkeinopuolen asioissa pyrittiin vaikuttamaan uusiin leipomoalaan kohdistuviin säännöksiin, ohjeisiin ja myös näiden valmisteluun. Tavoitteena oli se, että valtiovallan taholta ei säädetä uusia säännöksiä, joilla heikennetään leipomoalan kilpailukykyä.

Leipuriliitto antoi 12.11.2021 lausunnon Elintarvikeketjun kauppatalautakunnan kyselyyn koskien tiettyjä julkisuudessa käsiteltyjä ja lautakunnan kuulemisissa esille tulleita elintarvikeketjun sopimuskäytäntöihin liittyneitä asioita. Lausunnossa tuotiin esille, että se, että myyjä antaa ostavalle taholle hinnat tuorepuolella ns. kolme kertaa (teollisella puolella kaksi kertaa) vuodessa on sinänsä ihan ok. Jos hintoja annettaisiin useammin, se lisäisi työmäärää sekä ostajan että myyjän puolella. Ongelma on siinä, että myyjän (tavarantoimittajan) tulee ilmoittaa sitovat hinnat jo useita kuukausia ennen uuden jakson alkua. Esimerkiksi hinnat ajanjaksolla 9/21 - 1/22 tuli ilmoittaa jo huhtikuussa 2021, eli yli 4 kk ennen jakson alkua. Myyjälle aiheutuu erityisesti markkinoiden häiriötilanteissa suuria taloudellisia kustannuksia, kun raaka-aineiden hinnat lähtevät poikkeuksellisen kovaan nousuun, kuten esimerkiksi syksyn 2021 aikana tapahtui. Leipomoalan osalta korostettiin, että leipomoiden käyttämien raaka-aineiden hinnat määräytyvät satokauden mukaan. Esimerkiksi eri viljojen, öljyn, sokerin jne. hinnat määräytyvät vasta loppusyksyn aikana, mutta leipomot joutuvat antamaan ostajalle alkuvuoden hinnat jo edellisen vuoden syyskuun alussa, vaikka syksyn aikana voimaan tulevista raaka-aineiden hinnoista (siis hinnoista loppuvuodelle ja seuraavan vuoden alkuun) ei ole vielä mitään tietoa. Lausunnossa todettiin, että myyjän tulisi voida ilmoittaa hinnat vasta lähempänä uuden jakson alkua, ja että tähän kohtaan tarvitaan tulevaisuudessa muutosta.

D) Viranomaissuhteiden ja muiden sidosryhmäsuhteiden hoitaminen

Leipuriliitosta jatkettiin vuoden aikana yhteistyötä myös Ruokaviraston kanssa. Yksittäisiä jäsenyrityksiä koskevissa asioissa oltiin yhteydessä myös alueellisiin terveystarkastajiin ja pyrittiin vaikuttamaan siihen, että terveystarkastukset olisivat yritysten osalta yhdenvertaisia koko valtakunnassa. Liiton toimistosta oltiin vuoden aikana tekemisissä myös elintarvikealan työsuojelutarkastajien kanssa koskien esimerkiksi yksittäisten jäsenyritysten tilaajavastuulakiin liittyviä tarkastuksia. Näillä yhteydenotoilla pyrittiin vaikuttamaan siihen, etteivät viranomaisten toimenpiteet ja päätökset kohtuuttomasti vaikeuta leipomoyritysten toimintaedellytyksiä

Yhteistyötä jatkettiin myös leipomoalan koulutusta antavien ammatillisten oppilaitosten kanssa, vaikka vuonna 2021 koronaepidemia rajoitti kanssakäymistä.

Leipuriliitosta oltiin yhteydessä myös Opetushallituksen edustajiin ja tuotiin esille huoli siitä, miten leipomo- ja konditoria-alalle saadaan tulevaisuudessa riittävästi ammattitaitoisia leipureita ja kondiittoreita. Yleisesti tiedossa on, että opettajien työajasta suuri osa kuluu erilaisiin byrokraattisiin askareihin ja oppisopimus- ja koulutusopimusten tekemiseen yrittäjien ja muiden yrityselämän edustajien kanssa. Varsinainen ammatillinen opetus näytetään sysättävän kiireisten yrittäjien ja yritysten harteille.

Yhteistyötä jatkettiin monella tapaa myös leipomoalan raaka-ainetoimittajien, konetoimittajien ja muiden tavarantoimittajien kanssa siltä osin kuin koronaepidemia antoi mahdollisuuden.

Kauppan osalta tärkeimpänä yhteistyötahona ja vaikuttamisen kohteena toimi Päivittäistavarakauppa ry PTY.

Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR

Leipuriliitto jatkoi Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR ry:n jäsenenä. Leipuriliitto on ollut VYR:n jäsen vuodesta 2010. VYR tukee kansallisen viljastrategian toteutumista parantamalla viljaketjun kannattavuutta ja sen toimivuutta. Leipuriliiton tavoitteena on varmistaa yhteistyöllä laadukkaan ja kilpailukykyisen viljaraaka-aineen saanti leipomoteollisuudelle. VYR:n keskeinen hanke vuoden aikana oli markkinaseurannan ja viestinnän kehittäminen.

2. LIITON JA JÄSENKUNNAN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Tämä painopistealue jakautuu lähinnä neljään osaan, joita ovat Leipuriliiton toimiston ja kentän tiivis ja läheinen yhteistoiminta, sisäinen viestintä, paikallisyhdistystoiminnan ohjaus ja kehittäminen ja kaikenkokoisten leipomoiden tarpeiden huomioiminen.

A) Liiton toimiston ja kentän tiivis ja läheinen yhteistoiminta

Puhelinneuvonta ja muu palvelu

Leipuriliiton noin 260 jäsenrytystä saivat konkreettista palvelua niin työolainsäädäntöön (ml. työturvallisuusasiat), työehtosopimukseen kuin elinkeinolainsäädäntöön liittyvissä asioissa. Palvelu jakaantui sekä puhelinneuvontaan että työpaikalla annettavaan apuun yrityksen yksittäisissä ongelmatilanteissa.

Puhelinneuvonta oli vuonna 2021 edelleen yksi liiton tärkeimmistä jäsenmaksuun sisältyvistä jäsenpalveluista. Puhelinneuvonnan määrä osoittaa, että jäsenistö ottaa tarvittaessa yhteyttä Leipuriliiton toimistoon sekä työsuhtekysymyksiin että

elinkeinopuolen asioihin liittyvissä kysymyksissä.

Myös Leipuriliiton ja Elintarviketeollisuusliitto ETL ry:n välisen yhteistoimintasopimuksen (palvelusopimuksen) mahdollistamaa suoraa yhteydenottoa työsuhtekysymyksissä ETL:n työmarkkina-asiamiehiin, erityisesti ETL:n leipomoalan toimialapäällikköön Nora Wetterstrandiin ja asiamies Annaleena Pentikäiseen käytettiin vuoden aikana runsaasti hyväksi.

Liittojen välinen yhteistoimintasopimus mahdollisti myös monipuolisen tes- ja työolainsäädäntömateriaalin toimittamisen ETL:stä Leipuriliittoon. Tätä materiaalia välitettiin liittomme jäsenistölle postin ja sähköpostin välityksellä.

Yrityksille annettavan puhelinneuvonnan lisäksi Leipuriliiton edustaja osallistui myös erilaisiin neuvotteluihin, jotka koskivat työpaikalla ilmenneitä työnantajan ja työntekijän välisiä erimielisyystilanteita. Näitä neuvotteluja käytiin useimmiten siten, että

neuvotteluihin osallistui työntekijän apuna myös työntekijäliiton (esim. Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL ry:n) edustaja.

Leipuriliitosta annettiin vuoden aikana apua ja neuvontaa myös tapauksiin, jotka liittyivät työsuojelutarkastuksessa ja/tai terveystarkastuksessa yrityksessä ilmenneisiin ongelmiin. Näissä asioissa oltiin yhteydessä suoraan myös ETL:n asiamiehiin. Lisäksi Leipuriliitosta annettiin vuoden aikana apua ja neuvontaa erilaisiin yrityksille esitettyihin vahingonkorvausvaatimuksiin.

Leiko-palvelu

Vuoden aikana Leikoon liittyi 3 uutta leipomoa/konditoriaa. Vuoden 2021 lopussa Leiko-palvelussa oli mukana 74 leipomoa/konditoriaa ja 13 raaka-ainetoimittajaa.

Leiko-palvelun käyttäjiä (ns. loppukäyttäjiä) ovat sekä Leipuriliiton jäsenyrityksinä olevat leipomo- ja konditoria-alan yritykset että leipomo-/konditoria-alan raaka-ainetoimittajat, jotka luovuttavat raaka-ainetietonsa Leiko-palvelussa mukana olevien Leipuriliiton jäsenyritysten käyttöön. Leipomoyritykset syöttävät palveluun tuotteidensa reseptit ja saavat palvelusta reseptien perusteella lasketut ja koostetut pakkausmerkinnät. Raaka-ainetoimittajat eivät näe toistensa tietoja. Myöskään leipomo- ja konditoria-alan yritykset eivät näe toistensa tietoja. Missään muussa Pohjoismaassa raaka-ainetoimittajat eivät ole näin laajalla joukolla mukana vastaavanlaisissa projekteissa.

Leiko-palvelua pyritään parantamaan ja täydentämään käyttäjien toiveita kuunnellen. Vuonna 2021 palveluun lisättiin uusi ominaisuus, jonka myötä leipomot/konditoriat voivat luoda rinnakkaiskäyttäjii omalle Leiko-tililleen. Tätä ominaisuutta olivat monet Leikon käyttäjät pyytäneet, ja nyt tuo toivomus on saatu toteutettua. Uudistuksen myötä Leipuriliiton jäsenyrityksenä olevan yrityksen useampi toimipiste voi hyödyntää samaa Leiko-tiliä. Leikon käyttäjät voivat luoda omalle Leiko-tililleen kahdenlaisia rinnakkaiskäyttäjii – sekä lukuoikeudellisia että muokkausoikeudellisia rinnakkaiskäyttäjii.

Lukuoikeudelliset rinnakkaiskäyttäjät saavat ainoastaan lukuoikeuden leipomon resepteihin ja raaka-aineisiin, sekä mahdollisuuden ladata tuoteselosteet palvelusta. Lukuoikeudelliset rinnakkaiskäyttäjät eivät kuitenkaan pysty muokkaamaan mitään tietoja palvelussa. Lukuoikeudelliset tunnukset sopivat erityisen hyvin esimerkiksi leipomon omien kahvilatoimipisteiden käyttöön.

Muokkausoikeudelliset rinnakkaiskäyttäjät pystyvät luomaan leipomon/konditorian Leiko-tilille uusia reseptejä ja raaka-aineita sekä pystyvät muokkaamaan jo olemassa olevia reseptejä ja pakkausselosteita. Muokkaamisesta huolimatta resepteihin jää kuitenkin aina näkyviin sekä reseptin alkuperäinen tekijä että muokkaaja ja muokauspäivämäärä. Muutokset ovat siis helposti seurattavissa, myös pääkäyttäjäleipomolle. Tämä rinnakkaiskäyttäjätyyppi on kätevä silloin, kun leipomoyrityksellä on useampia toimipisteitä, jotka käyttävät samoja reseptejä.

Leiko-palvelu on vain Suomen Leipuriliiton jäsenyrityksille suunnattu jäsenpalvelu, joten palvelussa mukana olevien leipomoiden ja konditorioiden tulee olla Suomen Leipuriliiton jäseniä. Raaka-ainetoimittajat rekisteröityvät palveluun yhteistyökumppaneina.

Leiko käynnistyi kesäkuussa 2017 (Leiko.fi verkkopalvelu). Leiko-palvelu tuottaa automaattisesti pakkausmerkintöihin tar-

vittavat tiedot, kuten ainesosaluettelot, allergeenit ja ravintoarvot. Palvelun taustalla ovat 13.12.2016 tiukentuneet vaatimukset pakkausmerkinnöille (EU:n elintarviketietoasetus).

Yritysvierailut

Liiton ja jäsenkunnan välistä yhteistoimintaa toteutettiin myös siten, että liiton toimitusjohtaja Mika Väyrynen ja Leipuri-lehden/Leipuriliiton toimituspäällikkö Elina Matikainen kävivät mahdollisuuksien mukaan tutustumassa eri jäsenyritysten toimintaan. Koronaepidemia kuitenkin rajoitti yritysvierailujen tekemistä vielä vuonna 2021. Leipuri-lehden toimituspäällikkö teki vierailujen yhteydessä yritysesityksiä Leipuri-lehteen.

Leipuriliiton jäsentarra

Suomen Leipuriliiton jäsenten käyttöön tarkoitettu jäsentarra päivitettiin vuodelle 2021. Tarrassa on teksti: ”Ammattilaisten leipomaa, Nautinnollisia herkkuketkiä. Suomen Leipuriliiton jäsenyritys 2021”. Tarra postitettiin kaikkiin Leipuriliiton jäsenyrityksiin keväällä 2021.

Vuosikokous- ja kesäpäivät

Liiton 121. vuosikokouksen ja kesäpäivien valmistelut pohjautuivat jo vuonna 2019 aloitettuun valmisteluun yhdessä Etelä-Suomen Leipomoyrittäjien kanssa. Vuonna 2020 varsinaiset Leipuripäivät oheisohjelmineen päätettiin koronaepidemian vuoksi yhteistyöyritysten toiveesta siirtää vuoteen 2021. Leipuripäivien valmistelua jatkettiin alkuvuonna 2021 normaaliin tapaan alueyhdistyksen kanssa. Tarkoituksena oli järjestää Leipuripäivät kaikkine oheisohjelmineen eli noin 400-500 hengen voimin Kalastajatorpalla Helsingissä 13.-15.8.2021.

Kaikki Leipuripäivien valmistelut olivat kunnossa elokuun alussa, kun koronatilanne paheni ja valtiovalta oli kiristämässä kokoontumisrajoituksia tapahtuman jälkeisellä viikolla. Vaikka virallisia esteitä tapahtuman järjestämiseksi ei ollut, Leipuriliiton hallitus päätti 9.8.2021 pidetyssä kokouksessaan, että kokonaistilanne huomioiden Leipuripäiviä ei järjestä ennakkosuunnitelmien mukaisesti, vaan ohjelmaan tulee olennaisia muutoksia. Tavarantoimittajien näyttely, Fazer Myllyn lastenretki sekä Conditen musiikkituokio peruutettiin. Hallitus kuitenkin päätti, että Leipuriliiton vuosikokous järjestetään normaalisti 14.8.2022 Kalastajatorpalla ja samalla annetaan niille henkilöille, jotka haluavat saapua Helsinkiin viettämään kokousviikonloppua, siihen mahdollisuus.

Ravintoraisio Oy:n järjestämä perinteinen Raisio Open golfkilpailu toteutui perjantaina 13.8.2021 Tapiola Golfissa. Siihen osallistui 35 golfin harrastajaa, joista 5 oli naisia. Perjantai-iltana nautittiin myös Valion tarjoamasta juustobuffet-illallisesta Kalastajatorpan pyöreässä salissa, vaikka Valion edustajat eivät voineet osallistua tilaisuuteen. Tilaisuudessa esiintyivät Mikko Moilanen (laulu) ja Teemu Paananen (kitara).

Lauantai 14.8.2021 järjestettiin Leipuriliiton vuosikokous Kalastajatorpan Siirtomaasalissa. Lauantaina toteutui pienimuotoisesti myös lastenretki, jonka Fazer Mylly toteutti Vantaan Fazerilaan yhtiön vierailukeskukseen. Juhlailallinen tarjottiin illalla Kalastajatorpan Pyöreässä salissa. Ravintolarajoitusten

Raisio Open Golf -kilpailun emäntä Marjo Lehtinen (vas.) pelasi yhdessä Leipomo Rostenin Veera Meltovaaran kanssa.

Vuosikokouksen vetäjänä toimi Mika Gilan, joka on Etelä-Suomen Leipomoyrittäjien puheenjohtaja. Avustajina Kari Meltovaara (oik.) ja Mika Väyrynen (vas.).

Valio tarjosi Leipuripäivien osallistujille maittavan juustobuffet-illallisen perjantaina 13.8.2021, vaikka heidän omat edustajansa eivät tällä kertalla olleet paikalla.

Vuosikokouksessa pidettiin turvavälit, sillä koronaepidemia oli edelleen voimissaan.

Vipinää Leipuripäivien illallisella kakkupöydän ympärillä.

Leipuripäivien järjestelytoimikunta eli Etelä-Suomen Leipomoyrittäjien aktiivit ja Leipuriliiton toimiston väki yhteiskuvassa. Vasemmalta Mika Väyrynen, Elina Matikainen, Matti Hokkinen, Kai Schulz, Mika Gilan, Anna Repo, Toni Rantala, Kati Sinda ja Nina Ekberg-Tkaczick.

vuoksi se aloitettiin jo kello 18 anniskelun päättyessä kello 22 ja ravintolasalin piti olla tyhjä kello 23. Illallisella vieraita viihdyttivät digiharmonikan maailmanmestari Netta Skog sekä näyttelijät Miia Nuutila ja Seppo Halttunen.

Osallistujia supistetuissa, mutta hyvin onnistuneissa Leipuripäivien tilaisuuksissa, oli yhteensä noin sata henkilöä.

Vuosikokouksen kulku

Vuosikokous pidettiin Hotelli Hilton Kalastajatorpan Siirto- maasalissa noin neljänkymmenen osallistujan voimin. Tilaisuuden juontajana toimi Etelä-Suomen Leipomoyrittäjät ry:n edustajana yrittäjä Toni Rantala, Konditoria pH7 Oy. Hän toivotti kaikki osanottajat tervetulleiksi, minkä jälkeen Leipuriliiton hallituksen puheenjohtaja Kari Meltovaara piti vuosikokouspuheen. Hänen puheensa lopuksi pidettiin hiljainen hetki poisnuokkuneiden jäsenten muistoksi.

Tämän jälkeen Kari Meltovaara avasi vuosikokouksen virallisesti. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Etelä-Suomen Leipomoyrittäjät ry:n puheenjohtaja Mika Gilan ja sihteeriksi kutsuttiin Mika Väyrynen. Pöytäkirjan tarkastajiksi ja äänenlaskijoiksi valittiin Nina Ekberg-Tkackzick (Ekberg1852 Oy Ab) ja Kai Schulz. Vuosikokouksen aluksi esiteltiin tilinpäätös, tase, tuloslaskelma ja tilintarkastuskertomus sekä esitettiin valtuuskunnan lausunto. Tilinpäätös vahvistettiin ja hallitukselle myönnettiin vastuuvapaus. Palkkioiden ja kulukorvausten osalta päätettiin jatkaa nykyistä käytäntöä eli hallituksen ja valtuuskunnan jäsenille ja puheenjohtajille ei makseta palkkioita. Kulut, matkat ja majoitukset korvataan hallituksen puheenjohtajalle.

Vuosikokous valitsi Kari Meltovaaran, Leipomo Rosten Oy, Leipuriliiton hallituksen puheenjohtajaksi toiselle kaudelle eli vuosille 2022-24.

Vuosikokous päätti, että valtuuskunnan kokoonpanossa jatketaan nykyisellä tavalla, jossa valtuuskuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä yksi jäsen jokaisesta paikallis-yhdistyksestä (1+1+14). Samaa käytäntöä jatketaan myös siinä, että valtuuskunnan jäsenenä toimivat kulloinkin virassa olevat paikallis-yhdistysten puheenjohtajat, siis 14 henkilöä. Samoin jatkuu se käytäntö, että mikäli paikallis-yhdistyksen puheenjohtaja ei voi osallistua valtuuskunnan kokoukseen, hänen äänivaltaisena sijaisenaan voi toimia kyseisen paikallis-yhdistyksen varapuheenjohtaja.

Valtuuskunnan puheenjohtajana jatkamaan valittiin Jari Elonen, Elonen Oy Leipomo. Samoin valtuuskunnan varapuheenjohtajana valittiin jatkamaan Anttu Rautio, Kotileipomo Siiskonen Oy.

Vuosikokouksen päätöksellä liiton tilintarkastajana jatkaa Sauli Salmi KHT ja varatilintarkastajana KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Toimintasuunnitelma ja budjetti vuodelle 2022 hyväksyttiin hallituksen ja valtuuskunnan esittämässä muodossa. Jäsenmaksujen osalta kokous päätti, että Leipuriliiton jäsenmaksu perustuu edelleen sekä yrityksen/konsernin liikevaihtoon perustuvaan perusjäsenmaksuun että työntekijäkohtaiseen jäsenmaksuun.

Kari Meltovaara valittiin vuosikokouksessa Leipuriliiton hallituksen puheenjohtajaksi toiselle kaudelle eli vuosille 2022-24.

Jari Elonen (oik.) valittiin vuosikokouksessa jatkamaan valtuuskunnan puheenjohtajana samoin kuin Anttu Rautio varapuheenjohtajana.

Fazer Myllyn lastenretki Fazerin vierailukeskukseen Vantaalle toteutui pienellä ryhmällä, johon kuuluivat Agneeta Knip (oik.), tyttäret Celina ja Felicia Knip sekä lasten isoäiti Sirje Muhhina.

Yritys- ja konsernikohtaiset perusjäsenmaksut ovat seuraavat:

liikevaihto milj. euroa	perusjäsenmaksu euroa
yli 50 milj.	5000
yli 15	1500
yli 10	1200
yli 5	900
yli 1,5	600
alle 1,5	350

Työntekijäkohtainen jäsenmaksu on 18 euroa/työntekijä. Työntekijäkohtaista jäsenmaksua maksetaan niistä yrityksen työntekijöistä, joihin sovelletaan leipomoiden työntekijöitä koskevaa työehtosopimusta, elintarvikealan työehtosopimusta, elintarvikealan autonkuljettajien työehtosopimusta sekä yrityksen ylemmistä toimihenkilöistä.

Leipuriliiton minimijäsenmaksu on 400 euroa. Yritykset, joiden liikevaihto on alle 1,5 miljoonaa euroa ja joissa sovelletaan muita kuin edellä mainittuja (ETL:n) neuvottelemia työehtosopimuksia, minimijäsenmaksu on 250 euroa. Liittymismaksu on 100 euroa ja henkilöjäsenmaksu 75 euroa.

Konserniyritykset maksavat vain yhden perusmaksun, mutta työntekijämaksu maksetaan kaikista konsernin leipomotoimintaan kuuluvista työntekijöistä. Jäsenet voivat valintansa mukaan maksaa jäsenmaksun kerralla tai kahdessa erässä, puolet helmikuun lopussa ja puolet viimeistään toukokuun lopussa.

Vuosikokouksen hyväksymän vuoden 2022 tulo- ja menoarvion mukaan budjetoidut jäsenmaksutulot ovat 155 000 euroa. Vuosikokouksen päätöksellä Leipuriliitto voi hallituksen esityksen mukaisesti maksaa/tilittää em. jäsenmaksutuloista jäsen- ja yhteistoimintamaksuja mm. Leipätiedotus ry:lle, ETL ry:lle, kansainvälisille järjestöille (AIBI, CEBP, UIBC) sekä Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR:lle.

Jos jäsenmaksutulot toteutuvat arvioidulla tavalla, jää liiton varsinaiseen toimintaan em. maksujen jälkeen noin 47 000 euroa. Suurin osa jäsenmaksutuloista tilitetään muille järjestöille. Liiton vuosittaisen toiminnan mahdollistavatkin sijoitustoiminnasta saadut tuotot. Sijoitustoiminnan varojen turvaaminen ja tuottojen pitäminen mahdollisimman korkealla tasolla palvelee suoraan liiton jäsenistön etua. Vain niiden avulla on mahdollista pitää jäsenmaksut kohtuullisen alhaisella tasolla ja turvata kuitenkin samalla Leipuriliiton vuosittaiseen toimintaan tarvittavat tulot.

Hallitus muistutti jäsenistöä riskistä, että maailmanlaajuiset tapahtumat vaikuttavat suuresti liiton tuottoihin, koska liiton varoja pidetään suurimmaksi osaksi pörssinoteeratuissa osakkeissa ja muissa sijoitustuotteissa. Mikäli sijoitustoiminnan tuotot jäävät vuonna 2022 budjetoitua pienemmiksi esimerkiksi maailmanlaajuisen taluskriisin vuoksi, voidaan joutua käyttämään liiton pääomia budjetoitua enemmän.

Kokouksessa tuotiin esiin, että jäsenyritysten tulee maksaa työntekijäkohtaista jäsenmaksua oikean työntekijämäärän mukaisesti. Tämä on olennainen asia sekä liiton talouden kannalta että jäsenten tasapuolista kohtelua ajatellen. Liiton toimiston tulee hallituksen mukaan pyrkiä huolehtimaan siitä, että näin tapahtuu.

Vuosikokous päätti lopuksi, että seuraava vuosikokous ja ke-säpäivät pidetään Vaasassa 12.-14.8.2022. Kutsun esitti Vaasan

Leipuripäivien illallisella Pulla-Pirtin väkeä kahdessa polvessa.

Digiharmonikan Suomen mestari Netta Skog ihastutti Leipuripäivien illallisvieraat komealla soitollaan. Esiintyjää muistivat leipomotuotteilla alueyhdistyksen Mika Gilan (oik.) ja Kai Schulz.

Leipuripäiville kakkuja olivat toimittaneet useat eri Etelä-Suomen alueyhdistyksen leipomot ja konditoriat.

Piirin Leipomoyhdistyksen puheenjohtaja Andreas Knip.

B) Sisäinen viestintä

Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Leipuri-lehti

Leipuri-lehdestä ilmestyi vakiintuneeseen tapaan kahdeksan numeroa vuonna 2021. Lehti on perustettu jo vuonna 1903 ja jatkaa Leipuriliiton pitkää jäsenlehtiperinnettä. Leipuri-lehti on leipomoalan johtava ammattijulkaisu Suomessa. Lehden numero 4/2021 postitettiin mahdollisimman kattavasti suomalaisiin päivittäistavarakauppoihin. Leipuri 4/2020 lähetettiin jäsenhankintamielessä myös niihin suomalaisiin leipomoihin, jotka eivät ole Leipuriliiton jäseniä. Vuonna 2021 tehtiin myös Leipuripäivien tavarantoimittajien näyttelyyn liittyvä vuosikokousliite, joka julkaistiin Leipuri-lehden 5/2021 yhteydessä. Tavarantoimittajien näyttely jouduttiin perumaan vain muutama päivä ennen tapahtumaa. Leipurin kahdeksan numeron yhteenlaskettu sivumäärä vuonna 2021 oli 358 sivua.

Leipuri-lehden 8/2021 eli vuoden viimeisen numeron liitteenä postitettiin lukijoille vuoden 2022 Leipomokalenteri-juliste. Kalenteriin on koottu leipomoille ja konditorioille tärkeitä teema- ja sesonkipäiviä sekä erilaisia alan tapahtumia. Ajatuksena oli, että jäsenet voivat kiinnittää kalenterin seinälleen ja käyttää siinä olevia teemapäiviä hyväksi omassa tuotannossaan ja markkinoinnissaan. Kalenterin tekivät yhteistyössä Leipuriliitto ja Leipätiedotus.

Liiton toimitusjohtaja (Leipuri-lehden päätoimittajan roolissa) käsitteli pääkirjoituksissaan alkuvuoden lehdissä Leipuriliiton ja ETL:n yhteistyötä, viranomaisen vallan kasvattamisen hyväksymistä koronapandemiassa, liiallisen vallan sokaisevaa vaikutusta sekä erään yrityksen tapausta ”valvontajärjestelmän koirakoulussa”. Heinäkuussa ilmestyneen lehden pääkirjoituksessa pohdittiin terveysveroa/sokeriveroa ja sen vaikutusta yritysten toimintaa kurjistavasti. Syksyn ensimmäisen lehden pääkirjoituksessa aiheena oli turhauttavalla tuntuva tapahtumien (Leipuripäivien) suunnittelu ja valmistelu sekä sen jälkeen niiden peruuttaminen. Vuoden kahdessa viimeisessä lehdessä pohdittiin pääkirjoituksissa itsekkyyttä ja yhteisöllisyyden puutetta esteenä toimialan kehittämiseksi sekä takinkääntöä muun muassa ravintola-alalla korona-ajan edunvalvontaan liittyen.

Leipuri-lehden artikkeleiden aiheet käsittelivät laajasti leipomo- ja vilja-alaa sekä elintarvikealaa yleensä. Lehdessä oli yritys-esittelyjä kotimaisista leipomoista sekä leipomo- ja elintarvikealalla toimivien henkilöiden haastatteluja. Lehdessä raportoitiin myös jäsenleipomoiden ja paikallisyhdistysten tapahtumista, kuten merkki- ja vuosipäivistä, yrittäjäpalkinnoista ja yrityskaupoista. Laaja selvitys oli myös Leipuriliiton toimialajärjestöjäsenyydestä Suomen Yrittäjissä. Lisäksi artikkeleissa tuotiin esille ajankohtaisia asioita koronaepidemian vaikutuksista, yritystuesta, leipomoiden paloturvallisuudesta, vaihtoehtoisista energiamuodoista, alan lainsäädännöstä, koulutuksesta ja raaka-aineista. Lehdessä kirjoitettiin myös viljan ja leivän osuudesta ravitsemuksessa ja julkaistiin elintarvikealan uutisia ja uutuuksia.

Vuoden Leipäkauppa -voittajan palkitsemisesta toukokuussa Tampereella oli Leipurissa laaja artikkeli. Myös elokuussa Helsingissä pidetystä vuosikokouksesta raportoitiin lehdessä. Tuulahdus Euroopasta saatiin artikkeleista, jotka perustuivat perinteisten Iba-messujen sijaan järjestettyyn webinaariin. Iso osuus vuoden 2021 Leipuri-lehtien sisällöstä tuli muutoinkin erilaisia webinaareja kuuntelemalla ja niistä kirjoittamalla, sillä koronan vuoksi järjestettiin vain vähän tilaisuuksia paikan päällä.

Leipurin kolumnistina jatkoi europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen.

Leipuri-lehden lisäksi liiton julkaisu-toimintaan kuului vuoden 2020 vuosikertomuksen julkaiseminen. Vuosikertomus koostui kahdesta osiosta: katsauksesta liiton toimintaan vuodelta 2020 ja leipomoalan toimintaympäristöstä laajemmin käsittelevästä vuosikatsauksesta. Vuosikertomus sisälsi myös tuloslaskelman ja taseen. Vuosikertomus ilmestyi heinäkuun alussa 28-sivuisena. Se lähetettiin jäsenleipomoille sähköisenä versiona, mutta se oli haluttaessa mahdollista saada Leipuriliitosta myös painettuna.

Oppikirjojen myynti

Leipomoalan opiskelijoille ja jäsenistölle myytiin oppikirjoja. Uusin niistä on ruokaleivän valmistusta käsittelevä oppikirja Leivonnan teknologia – Ruokaleipä. Teos on käsikirjatyyppinen perusteos siitä, miten ruokaleipää valmistetaan suomalaisissa leipomoissa. Liiton toimistosta oli saatavilla myös Leipomoalan Edistämissäätöön tuottamia ja uusintapainosten osalta Leipuriliiton kustantamia oppikirjoja kahvilleivän ja konditoriatuotteiden valmistuksesta.

Jäsen- ja toimitusjohtajatiedotteet

Jäsen- ja/tai toimitusjohtajatiedotteita lähetettiin jäsenistölle 38 kappaletta, kun niitä edellisenä vuotena koronan alettua lähetettiin 84 kappaletta. Jäsentiedotteiden yhteydessä lähetettyjen liitteiden joukossa olivat myös mm. vuosikertomus sekä ehdotukset tulevan vuoden toimintasuunnitelmaksi ja budjetiksi. Jäsen- ja/tai toimitusjohtajatiedotteet lähetettiin jäsenistölle sähköpostin välityksellä. Tämä mahdollisti nopeamman, laajemman ja myös tasapuolisemman tiedottamisen jäsenkunnalle.

Kotisivut

Kotisivut toimivat liiton viestikanavana sekä jäsenistölle että ulospäin. Sivuille päivitettiin vuonna 2021 säännöllisesti Leipuriliiton ja leipomoalan uutisia.

Facebook ja Twitter

Leipuriliitolla on kaksi Facebook-sivua. Toinen niistä on Vuoden Leipäkauppa -kilpailua ja sen finalistien yleisöäänestystä varten. Tässä äänestyksessä kuluttajat voivat äänestää omaa suosikkiaan Vuoden Leipäkauppa-ehdokaskaupoista. Tällä sivulla myös raportoidaan Vuoden Leipäkauppa-kilpailun kulkua sekä tulokset. Toinen Facebook-sivu on Leipuriliiton tapahtumia varten. Sivulle päivitetään liiton erilaisia tapahtumia, kuten Leipuripäivät, Leipuri-lehden ilmestyminen, kilpailut jne. Leipuriliiton omalla, vuonna 2018 avatulla Twitter-tilillä twiitataan Leipuriliiton omista tapahtumista sekä myös erilaisista leipomoalan ajankohtaisista asioista.

C) Paikallisyhdistysten toiminnan ohjaus ja kehittäminen

Paikallisyhdistystoiminnan aktiivisuus vaihteli vuoden aikana alueittain. Toiminnan kehittäminen jäi paikallisyhdistysten oman aktiivisuuden varaan. Toimitusjohtaja Mika Väyrynen osallistui kahden paikallisyhdistyksen vuosikokoukseen teams-yhteydellä ja piti niissä ajankohtaiskatsauksen. Paikallisyhdistysten kokouksiin osallistuminen on yksi keino hoitaa Leipuriliiton toimiston ja jäsenkunnan välistä sisäistä viestintää.

D) Kaikenkokoisten leipomoiden tarpeiden huomioiminen

Liiton valtuuskunta, hallitus ja liiton toimihenkilöt pyrkivät hoitamaan tehtäviään myös vuoden 2021 aikana siten, että erityisesti pienet ja keskisuuret leipomot kokisivat liiton jäsenyyden hyödylliseksi.

Ulkoisesta viestinnästä ja yhteistyöstä Leipätiedotus ry:n kanssa kerrotaan jäljempänä kohdassa 3. Tiedottaminen ja Ulkoinen viestintä.

3. TIEDOTTAMINEN JA ULKOINEN VIESTINTÄ

A) Leipomoalan arvostuksen nostaminen ja menekin edistäminen

Tiedotustilaisuudet ja tiedotteet

Leipuriliitto ei järjestänyt 2021 varsinaisia tiedotustilaisuuksia. Vuoden Leipäkaupan valinnan yhteydessä järjestettiin pienimuotoinen julkistustilaisuus koronarajoitusten mukaisesti (max 10 henkilöä) Tampereella.

Lehdistötiedotteita lähetettiin yhteensä kolme. Kaikki kolme

tiedotetta koskivat Vuoden Leipäkauppa -kilpailua (vuoden 2021 voittaja, vuoden 2022 alueelliset ehdokkaat ja vuoden 2022 finalistit).

Tiedotteiden kattavasta jakelusta tiedotusvälineille huolehti ePressi.com -tiedotepalvelu.

Vuoden Leipäkauppa

Vuoden 2021 Leipäkaupan valinta ja julkistaminen siirtyivät helmikuulta toukokuulle toimiston korona-altistuksen vuoksi. Vuoden 2021 Leipäkaupaksi valittiin K-Supermarket Westeri

Vuoden 2021 Leipäkaupaksi valittiin K-Supermarket Westeri Tampereelta. Kuvassa vasemmalla leipäosaston hoitajat Heidi Wilen ja Emma Rintala, sitten kauppias Ari Ruissalo ja osastopäällikkö Päivi Tuomola.

Tampereelta. Sen kauppiaina toimii Ari Ruissalo. Hänelle tunnustus oli jo toinen, sillä aikaisemmin hän on voittanut Vuoden Leipäkauppa-kilpailun vuonna 2007 toimiessaan kauppiaina porilaisessa K-Supermarket Ruokaporissa.

Vuoden Leipäkaupan valinta tehtiin vuonna 2021 jo kahdennenkymmenennen viidennen kerran. Kilpailu käytiin tällä kerralla pienempien päivittäistavara-kauppojen sarjassa. Leipuri-liiton paikallisyhdistykset valitsivat ensin omalta alueeltaan parhaaksi katsomansa päivittäistavara-kaupan ja nimesivät sen ehdokkaakseen Vuoden Leipäkaupaksi. Kuluttajat saivat äänestää omaa suosikkikauppaansa Facebook-äänestyksessä ja samalla he osallistuivat leipomotuotteiden arvontaan. Myymälöitä pyydettiin lähettämään Suomen Leipuriliittoon video ja/tai kuvia kaupan leipäosastolta sekä kirjoittamaan vapaamuotoiset kirjalliset perustelut, joissa ne toivat esille seikkoja, miksi kauppa tulisi valita Vuoden Leipäkaupaksi. Esiraati valitsi loppukilpailuun kaikkiaan viisi kauppa, jotka voittajan lisäksi olivat K-Supermarket Länsiväylä, Jyväskylä, K-Supermarket Sotkamo, K-Supermarket Toppila, Oulu sekä S-market Rantakatu, Joensuu.

Asiantuntijaraati kiersi loppukilpailukaupat keväällä 2021 ennalta ilmoittamattomana aikana. Raatiin kuuluivat elintarvikeasiantuntija Anna Salminen, Päivittäistavara-kauppa ry, toiminnanjohtaja Kaisa Mensonen, Leipätiedotus ry sekä Leipuriliiton toimitusjohtaja Mika Väyrynen.

Vuoden Leipäkauppa on Suomen Leipuriliiton myöntämä tunnustus työstä suomalaisen leipäkaupan kehittämisessä. Päivittäistavara-kaupan kiinnostus ja arvostus tätä tunnustusta kohtaan on kasvanut vuosi vuodelta.

Hyvän Leivän Ystävien Salonki

Perinteistä joulukuista Hyvän Leivän Ystävien Salonkia piparipaiston merkeissä ei koronaepidemian takia voitu tänäkään vuonna järjestää. Tilaisuus jouduttiin perumaan viime hetkellä epidemian pahenemisen vuoksi.

Ammatilliset kilpailut - Rinkeli Grand Prix -kilpailu

Perinteistä ammatillisten oppilaitosten välistä Rinkeli Grand Prix -kilpailua ei järjestetty vuonna 2021 koronaepidemian vuoksi.

Rinkeli Grand Prix on ammattioppilaitosten nuorisosaasteen leipuri-kondiittoriluokkien SM-kilpailu, johon aikaisemmin ovat voineet osallistua vain alle 23-vuotiaat opiskelijat. Nykyisin osallistuminen on mahdollista myös yli 23-vuotiaille leipuri-kondiittorin perustutkintoa suorittaville opiskelijoille. Ammattioppilaitosten opettajilta saadun palautteen mukaan ja myös innokkaan osallistumisen perusteella kilpailu on leipuri-kondiittoriopiskelijoille yksi parhaista työelämän tarpeita palvelevista tapahtumista.

Vuoden Leipäkaupan 'tekijät' palkittiin kultamitaleilla ja kunniakirjalla myös vuonna 2021.

B) Leipätiedotus – Leipätietouden edistäminen

Leipuriliitto jatkoi vuonna 2021 läheistä yhteistoimintaa Leipätiedotus ry:n kanssa. Leipuriliitto oli edelleen myös Leipätiedotuksen toiminnan suurin rahoittaja. Yhteistyö on luontevaa, koska molemmat järjestöt toimivat Helsingin Pasilassa samassa toimitalossa ja samassa kerroksessa. Leipuriliiton edustajana Leipätiedotus ry:n hallituksessa toimi Jari Elonen (Elonen Oy Leipomo). Liiton toimitusjohtaja toimi Jari Elosen varajäsenenä.

Leipuriliiton, Leipätiedotuksen ja jäsenyritysten välisestä työnjaosta on sovittu seuraavaa:

- Suomen Leipuriliitto: Hoitaa leipomoalan edunvalvonnan sekä edustaa alaa yhteisissä toimialan liiketoimintaan liittyvissä kysymyksissä.
- Leipätiedotus: Vahvistaa viestinnällisin keinoin leipomotuotteiden myönteistä mielikuvaa.
- Jäsenyritykset: Hoitavat oman brändi- ja tuoteviestinnän sekä mainonnan.

Leipätiedotuksen toiminnan rahoittaminen

Leipuriliitto ja sen jäsenyritykset rahoittivat Leipätiedotuksen toimintaa vuonna 2021 seuraavilla jäsenmaksuilla:

Suomen Leipuriliitto ry: 40 000 euroa
Elonen Oy Leipomo: 1 500 euroa
Leipomo Rosten Oy: 1 500 euroa
Leipomo Salonen Oy: 1 500 euroa
Leivon Leipomo Oy: 1 500 euroa
Linkosuon Leipomo Oy: 1 500 euroa
Porin Leipä Oy: 1 500 euroa
Porokylän Leipomo Oy: 1 500 euroa
Pulla-Pirtti Oy: 1 500 euroa
Sinuhe Oy: 1 500 euroa
Jokioisten Leipä Oy: 1 500 euroa
Pielispakari Oy: 1 000 euroa
Putaan Pulla Oy: 1 000 euroa
Pirjon Pakari Oy: 500 euroa

Lisäksi suomalaisesta leipomokentästä Leipätiedotuksen toimintaa vuonna 2021 rahoittivat seuraavilla jäsenmaksuilla:

Fazer Leipomot Oy: 25 000 euroa
Vaasan Oy: 25 000 euroa

Edellä mainitun lisäksi Leipätiedotuksen toimintaa rahoittivat sen jäseninä olevat Kauppamyölyjen yhdistys ry ja sekä Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK ry sekä Suomen Elintarviketutkimuskeskuksen Liitto SEL ry. Leipätiedotuksen toimintaa tukivat myös Leipurin Oy, Condite Oy, Mauste-Sallinen Oy ja Suomen Hiiva Oy maksamalla Leipätiedotukselle kannatusmaksua.

Leipätiedotuksen toimintaa

Leipuriliitto oli mukana tukemassa Leipätiedotus ry:n toimintaa, johon kuuluivat muun muassa tiedotteet leivän kulutuksesta, leipätrendeistä ja kuitupitoisen leivän terveellisyydestä. Niitä julkaistiin ePressi-julkaisujärjestelmän kautta. Lisäksi Leipätiedotuksen kommentteja tai materiaalia pyydettiin moneen uuteen ja artikkeliin. Leipätiedotus jakoi ajankohtaista tietoa ja otti kantaa myös sosiaalisessa mediassa: Twitterissä, Instagramissa sekä Facebookissa.

Kalevalan päivänä 28.2. juhliittiin Ruisleipäpäivää. Koronan takia Leipätiedotus ei voinut järjestää perinteistä ruisleipätapahtumaa. Viestintä tapahtui ainoastaan digitaalisen median kanavissa.

Leipäviikkoa vietettiin perinteiseen tapaan viikolla 37. Sen teemana oli vuonna 2021 herkkuleipä. Leipäviikon tapahtumia Leipuriliiton paikallisyhdistyksissä ei valitettavasti edelleenkään pystytty järjestämään koronatilanteen takia. Paikallisyhdistykset kuitenkin veivät leipätervehdyksiä terveydenhuollon ammattilaisille ilahduttaen heitä koronakiireiden keskellä. Perinteistä Leipäviikon printtimateriaalia eli #herkkuleipä -pöytästäändejä ja julisteita lähetettiin kuntien ruokapalveluille.

Leipätiedotuksen teettämät ja kuvauttamatt kymmenen herkkuleipäreseptiä olivat materiaalina somekanavien viestinnässä Leipäviikolla. Myös Leipuriliiton jäsenleipomoilla oli mahdollisuus käyttää kaikkia Leipätiedotuksen kuvamateriaaleja omissa kanavissaan. Leipätiedotus teki yhteistyötä myös mediasivon Janni Hussin kanssa Instagramissa, mikä tuotti huomattavan suuren näkyvyyden Leipäviikolle.

Leipätiedotus ei voinut toteuttaa perinteistä presidenttiparin eikä ministeriön leipätervehdystä koronaepidemian takia.

Leipätiedotuksen ja Pro Rukiin yhteiskampanja, #vainruisjuuttu, pureutui rukiiseen liittyviin uskomuksiin. Kampanjan kohderyhmänä olivat nuoret, jo omilleen muuttaneet aikuiset. Kampanja toteutettiin Instagramissa videoiden (8 kpl) avulla. Kampanja oli jatkoa edellisvuoden vastaavaan kampanjaan.

Leipätiedotus oli Terveiden ja hyvinvoinninlaitos THL:n kanssa yhteishankkeessa selvittämässä suomalaisten täysjyvän saantia THL:n Finravinto-tutkimustulosten pohjalta. Hanke toteutettiin Elintarviketeollisuuden tutkimussäätiön rahoituksella. Leipätiedotuksen rooli hankkeessa oli auttaa selvittämään eri leipätuotteiden täysjyvän määriä olemalla yhteyksissä yrityksiin ja viestiä tuloksista omissa kanavissa. Hanke saatiin valmiiksi aivan vuoden lopussa ja tiedotus täysjyvän saannista siirtyi alkuvuoteen 2022.

Leipätiedotus teetti toukokuussa kuluttajatutkimuksen yleisestä leivän käytöstä Crowst Oy:llä. Viimeinen osa kyselystä koski leivän käytön muutoksia korona-aikana. Tutkimustuloksia hyödynnettiin pitkin vuotta tehtävissä mediatiedotteissa. Tulosten julkistamisesta järjestettiin myös webinaari 24.8.2021.

Leipätiedotus jatkoi myös Pro Ruis ry:n toiminnan koordinaointia vuonna 2021.

Leipätiedotus jatkoi vuonna 2021 leipomotuotteiden myyntitilastointia. Lue tästä tarkemmin jäljempänä kohdasta Vuosikatsaus 2021 s.20.

4. SJOITUSTOIMINTA JA VARAINHANKINTA

Leipuriliiton hallituksen ja valtuuskunnan päättämän strategian mukaisesti liiton sijoitustoiminta ja varainhankinta on nostettu yhdeksi näkyväksi painopistealueeksi Leipuriliiton toiminnassa. Näin jäsenistölle on pyritty havainnollistamaan, että sijoitustoiminnan varojen turvaaminen ja tuottojen pitäminen mahdollisimman korkealla tasolla myös tulevaisuudessa palvelee suoraan jäsenistön etua, koska vain siten on käytännössä mahdollista pitää jäsenmaksut kohtuullisen alhaisella tasolla ja turvata samalla kuitenkin Leipuriliiton vuosittaiseen toimintaan tarvittavat tulot.

LEIPURILIITON MUUTA TOIMINTAA

Kansainvälinen toiminta

Leipuriliitto on usean vuoden ajan kuulunut jäsenenä kahteen käsityövaltaisten leipomoiden ja konditorioiden etuja ajavaan liittoon, jotka ovat maailmanlaajuinen järjestö UIBC (International Union of Bakers and Confectioners) ja eurooppalaisten leipomoiden ja konditorioiden järjestö CEBP (Confederation of National Bakery and Confectionary Organizations). Leipuriliitto on vuodesta 2003 lähtien ollut myös kansainvälisen teollisten leipureiden liiton AIBI:n jäsen (International Federation of Plant Bakeries).

Liiton toimitusjohtaja osallistui vuoden aikana CEBP:n hallituksen neuvonantajan ominaisuudessa CEBP:n hallituksen teams-virtuaalokokouksiin. Lisäksi toimitusjohtaja osallistui AIBI:n hallituksen teams-virtuaalokokouksiin.

Lisäksi liiton kansainväliseen toimintaan on perinteisesti kuulunut osallistuminen pohjoismaiseen yhteistyöhön liittyviin kokouksiin (Nordic Meeting/Nordiska Rådet). Koronaepidemian takia kokoukset järjestettiin teams-virtuaalokokouksina, joihin osallistui liiton toimitusjohtaja.

Puitesopimukset

Leipuriliitolla on voimassaolevat puitesopimukset asianajotoimisto Krogerus Oy:n, huoltamoyhtiö St1 Oy:n sekä kenkävalmistaja Sievi Oy:n kanssa. Uusia puitesopimuksia ei tehty vuoden aikana.

HALLINTO JA TALOUS

Liiton toimisto

Liiton henkilöstön muodostivat toimitusjohtaja Mika Väyrynen, Leipurin toimituspäällikkö Elina Matikainen sekä toimitusassistentti Kati Sinda. Liitto toimii omilla tiloissa Helsingissä, osoitteessa Pasilankatu 2. Samassa elintarvikeyhteisössä toimivat mm. Elintarviketeollisuusliitto ry ja Leipätiedotus ry.

Hallinnon kokoukset

Leipuriliiton valtuuskunta kokoontui vuoden aikana sääntömääräisiin kahteen kokoukseen. Hallitus kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Hallituksen kokoonpano vuoden päättyessä oli seuraava: puheenjohtaja Kari Meltovaara, varapuheenjohtaja Harri Jaakkola, Pekka Eskelinen, Eerikki Lounamaa, Mikko Heikkinen, Hannu Räinen, Markku Kiiskinen, Petri Kivineva ja Jukka Hämäläinen. Valtuuskunnan ja hallituksen yhteisenä elimenä toimi puheenjohtajisto, jonka vuoden lopussa muodostivat Kari Meltovaara, Jari Elonen, Harri Jaakkola, Anttu Rautio ja Mika Väyrynen.

Liiton talous

Tilikauden tulos oli poistojen jälkeen 644,35 euroa alijäämäinen, kun budjetoitu tulos oli 148 000 euroa alijäämäinen. Taseen loppusumma oli vuoden 2021 lopussa 5 343 686,18 euroa (5 350 427,18 euroa vuonna 2020). Oman pääoman osuus taseen loppusummasta vuoden 2021 lopussa oli 99 %. Liitolla oli ostovelkoja 8064,15 euroa tilinpäätöshetkellä. Taseessa olevat vieraan pääoman erät muodostuvat vuokravakuuksista, ennakonpidätys- ja soutuveloista, arvonalisäverovelasta, lomapalkkavelasta ja muista lyhytaikaisista veloista.

Leipuriliiton julkisesti noteerattu sijoitusomaisuus on täydellä valtakirjasalkulla sekä Nordean Private Bankingin että Index Varainhoidon hoidossa ja sijoitettuna Elite Kiinteistökehitysrahastoon sekä EAB Value Added Fund III Feeder Ky -rahastoon. Sijoitustuottojen tulisi olla vuosittain vähintään 6-7 %, jotta liiton varallisuus ei vähenisi liiton toimintaan vuosittain käytettävistä varoista huolimatta. Hallituksen näkemys on ollut, että liiton sijoitusomaisuutta tulee hajauttaa ja mahdollisuuksien mukaan myös vähentää riippuvuutta pörssinoteeratuista osake- ja korkomarkkinoista.

Nordean sijoitukset arvostetaan hankinta-arvoonsa tai sitä alempaan tilinpäätöspäivän markkinahintaan. Nordean sijoit-

tusomaisuuden markkina-arvo 31.12.2021 oli 3 957 725 euroa ja kirjanpitoarvo 3 874 066,49 euroa. Elite Kiinteistökehitysrahaston markkina-arvo oli 28 920,46 euroa ja kirjanpitoarvo 28 567,99 euroa. EAB Value Added Fund III Feeder I Ky -rahaston markkina-arvo oli 97 999,57 euroa ja kirjanpitoarvo 97 999,57 euroa. Index Varainhoidon markkina-arvo oli 322 399,96 euroa ja kirjanpitoarvo 306 021,58 euroa.

Nordean sijoitussalkku tuotti vuoden 2021 tilinpäätöksessä 251 626,07 euroa. Tämän lisäksi myyntitappioita oli 14 078,49 euroa ja hoitopalkkioita 9 898,47 euroa. Salkusta saatiin myös osinkotuottoja 45 769,57 euroa.

Elite-kiinteistökehitysrahaston sijoitus tuotti 30 325,78 euroa vuodelta 2021. Hoitopalkkioita Elite Kiinteistökehitysrahastosta sekä EAB Value Added Fund III I Ky:stä maksettiin yhteensä 15 306,26 euroa.

Index Varainhoidon salkusta kertyi myyntituottoja 6 209,70 euroa, osinkotuottoja 5 517,62 euroa ja myyntitappioita 7 616,14 euroa.

Arvonalennuksia jouduttiin tekemään vuoden 2021 tilinpäätökseen yhteensä 41 759 euroa Nordean salkkuun. Vertailuna todettakoon, että vuoden 2020 tilinpäätökseen arvonalennuksia tehtiin 39 319,16 euroa, joista Nordean salkkuun kohdistuvia oli 11 424 euroa ja Index Varainhoidon salkkuun 27 895,16 euroa.

Liiton vuokraustoiminnasta kertyi vuokratuottoja yhteensä 84 105,42 euroa ja vuokraustoiminnan kuluja 36 573,75 euroa. Siten vuokraustoiminnasta kertyi tuottoja yhteensä 47 531,67 euroa.

Kokonaisuudessaan sijoitus- ja vuokraustoiminnasta kertyi tuottoja (ml. sijoitusten arvonalentukset) yhteensä 463 563,53 euroa. Sijoituksista aiheutui kuitenkin myyntitappiota, korkokuluja, hoitopalkkioita, arvonalentumisia ja vuokraustoiminnan kuluja yhteensä 129 279,54 euroa. Siten kokonaisuudessaan sijoitustoiminnan tulos oli 334 283,99 euroa positiivinen, kun budjetoitu sijoitustoiminnan tulos oli 260 000 euroa. Kokonaisuutena sijoitustoiminnan tulos ylitti vuonna 2021 budjetoidun tuloksen 71 283,99 eurolla.

Leipuriliitolle kertyi jäsenistöltä jäsenmaksutuloja 156 513 euroa (vuonna 2020 jäsenmaksutuloja kertyi 161 359,92 euroa). Liitto maksoi eri järjestöille jäsen- ja/tai yhteistoimintamaksuja seuraavasti: Elintarviketeollisuusliitto ry:lle elinkeinoliittista yhteistoimintamaksua 32 215 euroa sekä erillistä Elintarviketeollisuusliitto ry:lle maksettavaa työmarkkinayhteistyömaksua (palvelusopimusmaksua) 20 000 euroa, Leipätiedotus ry:n jäsenmaksu oli 40 000 euroa sekä mm. kolmelle kansainväliselle oman alamme järjestölle maksettavat jäsenmaksut yhteensä 9 500,00 euroa. Lisäksi jäsenmaksua maksettiin mm. Vilja-alan yhteistyöryhmälle 960 euroa. Yhteensä maksuja maksettiin erilaisille järjestöille 104 569,50 euroa.

Tuottoja oli budjetoitu koko vuodelle 2021 yhteensä 749 000 euroa ja toteutuneet tuotot tuloslaskelmassa olivat noin 775 000 euroa. Budjetoidut kulut olivat 897 000 euroa ja toteutuneet kulut tuloslaskelmassa olivat noin 776 000 euroa.

Toiminnallinen tulos osoitti vuoden lopussa 529,35 euron alijäämää. Poistojen jälkeen alijäämä oli 644,35 euroa.

Edellä mainittu osoittaa, että Leipuriliiton vuosittainen toiminta (Leipuriliiton sääntöjen 2 §:n tarkoituksen toteuttaminen) perustuu olennaiselta osin erityisesti sijoitustoiminnasta saatuihin tuloihin. Sijoitustoiminnan varojen turvaaminen ja tuottojen pitäminen hyvällä tasolla myös tulevaisuudessa on tavoite, johon pyritään. Sijoitustoiminnasta saatavilla tuloilla on mahdollista pitää jäsenmaksut alhaisella tasolla ja turvata kassavirta sekä hyvä maksuvalmius.

Tilintarkastajat

Varsinaisena tilintarkastajana toimi Sauli Salmi KHT ja varatilintarkastajana tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Vainajat

Kaj Boström, Lepplax
Raisa Turunen, Helsinki
Jaakko Aitolahti, Hamina
Raimo Meltovaara, Helsinki
Kaj Halme, Espoo
Heli Huovila, Hamina
Seppo Kainulainen, Helsinki

LOPUKSI

Hallitus on laatinut leipomoalan ja toimintaympäristön tapahtumista laajemman vuosikatsauksen tilastotietoineen, mikä julkaitaan tämän katsauksen lisäksi ja annetaan jäsenistölle tiedoksi. Hallitus esittää tilikauden tuloksen jättämistä voitto-/tappiivo-rojen tilille.

Helsingissä 18. päivänä toukokuuta 2022

SUOMEN LEIPURILIITTO RY

Kari Meltovaara pj, Harri Jaakkola vpj, Pekka Eskelinen, Mikko Heikkinen, Petri Kivineva, Jukka Hämäläinen, Eerikki Lounamaa, Hannu Räinen, Markku Kiiskinen ja Mika Väyrynen.

VUOSIKATSAUS 2021

Suomen väkiluku ja valtiovelan määrä

Tilastokeskuksen väestörakennetilaston mukaan Suomen virallinen väkiluku vuoden 2021 lopussa oli 5 548 241 henkilöä (vuonna 2020 väkiluku oli 5 533 793). Väkiluku kasvoi vuoden 2021 aikana noin 14 448 henkilöllä. Viimeisen neljän vuoden aikana suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvien määrä on vähentynyt 30 322 henkilöllä. Vieraskielisten määrä on kasvanut samaan aikaan 66 296 henkilöllä.

Suomessa asui vuoden 2021 lopussa 458 042 äidinkieleltään vieraskielistä henkilöä (vuonna 2020 luku oli 432 847). Vieraskielisten määrä kasvoi siis runsaalla 25 195 henkilöllä. Heitä on 8,3 prosenttia koko väestöstä. Suurimmat vieraskielisten ryhmät olivat äidinkielenään venäjää puhuvat (87 552) ja viroa puhuvat henkilöt (50 232). Kolmanneksi suurin vieraskielinen ryhmä Suomessa olivat arabiankieliset, joita oli 36 466 henkilöä.

Valtiokonttorin julkaisemien tietojen mukaan Suomen valtiolla oli joulukuun 2021 lopussa noin 129 miljardia velkaa. Velan määrä kasvoi neljän miljardin euron verran vuonna 2021 (vuonna 2020 velan määrä oli 125 miljardia euroa). Vertailuna todettakoon, että velan määrä kasvoi vuonna 2020 19 miljardin euron verran, ja vuonna 2019 yhden miljardin euron verran. Vielä vuonna 2018 velan määrä pieneni yhden miljardin euron verran, joten kolmen viimeisen vuoden aikana (vuodet 2019-2021) valtion velan määrä on kasvanut 24 miljardia euroa. Jokaista suomalaista rasittaa nyt siis noin 23 149 euron velka.

Pörssi

Helsingin pörssin yleisindeksi nousi vuoden 2021 aikana yli 18 prosenttia. Pörssi avautui 1.1.2021 pisteluvussa 11097 pistettä ja sulkeutui 12 034 pisteessä. Korkeimmillaan Helsingin pörssin yleisindeksi oli 1.8.2022, jolloin pisteluku kävi 13 378 pisteessä.

Viljasato

Luonnonvarakeskus Luken satotilaston mukaan viljasato vuonna 2021 oli 2,6 miljardia kiloa eli 23 % edellisvuotta pienempi. Viljasato oli yhtä pieni viimeksi vuonna 1992. Myös vuonna 2020 viljasato oli 15 % edellisvuotta pienempi, ollen tuolloin kuitenkin 3,4 miljardia kiloa.

Vehnäsato oli 677,7 miljoonaa kiloa, eli suunnille saman verran kuin vuonna 2020. Sadosta 42 prosenttia kevätevehnällä (174 miljoonaa kiloa) ja 22 prosenttia syysvehnällä (58 miljoonaa kiloa) oli hyvää eli täytti leipävehnän peruslaatuvaatimukset. Peruslaadun tavoitteina tilasto käytti 78 kilon hehtolitrapainoa, 12,5 prosentin proteiinipitoisuutta ja 180 sekunnin sakolukua. Kevätevehnällä laatua vuonna 2021 alensi muiden kevätiljojen tapaan matala hehtolitrapaino ja lisäksi myöhäisimpien puintien

matalaksi laskenut sakoluku. Syysvehnällä proteiinipitoisuus oli laatutavoitetta matalampi.

Ruissato oli 66,8 miljoonaa kiloa, eli suunnilleen saman verran kuin vuonna 2020. Vertailuna todettakoon, että vuonna 2019 ruissato oli 182 miljoonaa kiloa. Ruissadosta 94 prosenttia oli hehtolitrainoltaan yli 71 kiloa ja sakoluvultaan yli 120. Rukiin keskimääräinen sakoluku on 251 sekuntia ja hehtopaino 77,2 kiloa.

Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR:n mukaan ruista on vuositasolla käytetty viimeisten viiden vuoden aikana 81–89 miljoonaa kiloa. Rukiin osalta teollisuuden ja kaupan varastot olivat vuoden vaihteessa 75 miljoonaa kiloa. Rukiin käyttö on ollut varsin tasaista, joten laskennallisesti ruis riittää teollisuuden ja kaupan varastoista elintarviketeollisuuden tarpeisiin seuraavaan satoon ja jonkin verran tästä pidemmälle, eli kotimaista ruista tulee riittämään myös vuodeksi 2022. Suomen Tullin ULJAS tilastotietokannan mukaan ruista ei ole tuotu maahan vuonna 2021.

Kauran sato oli 790 miljoonaa kiloa, laskua 34 % edellisvuodesta (vuonna 2020 sato oli 1 165 miljoonaa kiloa). Elintarvikelauren 58 kilon hehtolitrainon saavutti neljännes sadosta (208 miljoonaa kiloa). Kuten vehnällä, myös kauralla käytettiin tilastossa vakioituja laatutavoitteita, jotka käyttäjän mukaan vaihtelevat. Esimerkiksi neljännes kaurasadosta oli hyvää, jos käytettiin tavoitteina vähintään 54 kilon hehtolitrainoa ja pieniä jyviä sai olla enintään 7 prosenttia.

Kauran sadon lasku oli siinäkin mielessä harmillista, että kaura on ainoa viljamme, jonka tuottamisessa voimme ylpeillä olavamme aivan Euroopan kärkimaita. Puola on ollut suurin kauran tuottajamaa viime vuosina. Suomi on kamppailut Espanjan kanssa kaurantuotannon mitalisijoista. Myös maailmanlaajuisesti pääsemme tuottajamaiden kärkeen. Puolaa suurempia kaurantuottajamaita maailmalla ovat vain Venäjä ja Kanada.

Eniten viljellyn viljamme ohran sato oli 1 032 miljoonaa kiloa (laskua vuodesta 2020 oli 25 %).

Leipomotuotteiden myyntitilastointi

Myyntitilastointi

Leipätiedotus ry jatkoi edelleen vuonna 2014 aloitettua tuotteen leipomotuotteiden myyntitilastointia. Tilastossa seurataan sekä vähittäiskauppaan että suurkeittiöihin toimitettavien leipomotuotteiden määrää jakelukanavittain ja tuoteryhmittäin kuukausitasolla volyymissa (kg). Tuoteryhmittelyssä tuotteet on jaettu neljään ryhmään: tumma ruokaleipä, vaalea ruokaleipä, ruokaisat tuotteet sekä kahvileipä ja konditoriatuotteet. Leipomotuotteiden tilastossa on huomioitu myös tullin tilastoimat maahan tuodut leipomotuotteet ruokaleivän, ruokaisien tuotteiden ja makeiden kahvileipien osalta.

Olennaista tilaston osalta on huomioida, että mukana vuonna 2021 oli 17 suomalaista leipomoa ja niiden päivittäistavarakauppaan ja suurkeittiöihin toimittamat leipomotuotteet. Tilastossa mukana olevien leipomoiden markkinaosuuden arvioidaan olevan 65 prosenttia kotimaisten leipomotuotteiden myynnistä, vaikka määrällisesti suurin osa suomalaisista leipomoista ei ole mukana Leipätiedotuksen ylläpitämässä tilastossa. Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan Suomessa oli

viime vuoden lopussa yhteensä 810 leipomoyritystä.

Leipätiedotuksen myyntitilaston mukaan vuonna 2021 kotimaassa tuotettujen, Tuoreet leipomotuotteet -tuoteryhmän (tumma ruokaleipä, vaalea ruokaleipä, ruokaisat tuotteet, kahvileivät) tuotteiden kokonaismyynti vähittäiskauppaan ja suurkeittiöille on pysynyt vuoden 2020 tasolla (+2,8 %). Toimituskanavien muutos koronarajoitusten vuoksi on edelleen merkittävä. Vaikka suurkeittiötoimitukset ovat vuodesta 2020 kasvaneet, ovat leipomotuotteiden toimitukset edelleen vahvemmin vähittäiskaupan puolella, kun verrataan koronaa edeltävään aikaan. Myös tuoteryhmien välillä on edellisen vuoden tapaan tapahtunut siirtymää.

Tumma ja vaalea ruokaleipä

Kotimaisista ruokaleivistä vaalean ruokaleivän suosio säilyi edellisen vuoden tasolla tummaan ruokaleivään verrattuna. Tuoreen kotimaisen ruokaleivän toimituksista vaalean ruokaleivän toimitusten osuus oli 56 % (nousua edellisestä vuodesta 1 %yksikkö vuoden 2019 osuuteen) ja tumman ruokaleivän toimitukset 44 %. Ero oli nähtävillä etenkin suurkeittiö puolella, missä vaalean ruokaleivän osuus toimituksista oli 67 % (kasvua 2 %yksikköä vuosista 2019 ja 2020). Vähittäiskaupan puolella ero tumman ja vaalean ruokaleivän toimitusten välillä oli pienempi, noin 12 prosenttiyksikköä. Muutosta edelliseen vuoteen oli 4 %yksikköä vaalean leivän osuuden kasvettua. Myös edellisenä vuonna vaalean leivän osuus vähittäiskaupassa kasvoi 4 %yksikköä, joten vaalean leivän osuus on kahdessa vuodessa kasvanut 8 %yksikköä. Tumman ruokaleivän osuus vähittäiskaupasta myydystä ruokaleivästä oli 44 % (vuonna 2020 osuus 45 % ja 2019 osuus 46 %) ja vaalean leivän osuus 56 %. Koska tullin tuontitilastoissa ei ruokaleivän osalta erotella tummaa ja vaaleaa ruokaleipää, ei vertailua tuontileivän osalta voida tehdä.

Leipätiedotuksen ylläpitämän tilaston mukaan suomalainen söi edellistä vuotta vastaavasti vuonna 2021 noin 32 kg vähittäiskaupasta ostettua kotimaista pehmeää leipää, josta tummaa leipää oli noin 14 kg (44 %). Kun huomioidaan myös kodin ulkopuolella, kuten työpaikkaruokailussa ja ravintoloissa, syödyn leivän määrä, söi suomalainen kotimaista pehmeää leipää n. 34 kg. Tästä tumman leivän osuus oli vajaa 15 kg / hlö (44%). Tilastossa ei ole huomioitu näkkileipää, hapankorppuja eikä muita kuivaleipätuotteita. Myöskään ulkomailta tuotua ruokaleipää tilastossa ei ole mukana.

Vuoden 2021 aikana Leipätiedotuksen tilaston mukaan kotimaisen vaalean ruokaleivän toimitukset (kg) nousivat edelleen edelliseen vuoteen verrattuna vähittäiskauppoihin 4,5 % (vuonna 2020 nousua 3 %) ja nousivat suurkeittiöpuolelle 18 % (vuonna 2020 laskua 24 %). Tumman ruokaleivän toimitukset laskivat vähittäiskauppaan 3 % (vuonna 2020 nousua 1 %) ja ja kasvoivat suurkeittiöihin reilu 8 % (vuonna 2020 laskua 31 %).

Vuonna 2021 tuonin osuus Suomessa kuluttajamarkkinoille myydystä pehmeästä ruokaleivästä oli käytössä olleiden lukujen mukaan 14 prosenttia. Tämä on n. 1 %yksikön vähemmän kuin vuonna 2020 ja 3 %yksikköä vähemmän kuin vuonna 2019. Huomioitavaa kuitenkin on, että tuonin osuus on todellisuudessa suurempi (n. 20 %), koska tuontiluvuissa ei ole mukana niiden yritysten tuontia, joilla vuotuisen tuonin arvo alittaa 500 000 €.

Huomioitaessa sekä Suomessa tuotettu tumma ja vaalea pehmeä ruokaleipä että ulkomailta tuotu pehmeä ruokaleipä, oli-

vat ruokaleivän toimitukset vuonna 2021 vuoden 2020 tasolla. Kotimaisten yritysten Suomessa toimittaman ruokaleivän määrä kasvoi vuoden 2020 tasolta 1,5 % eli noin 3,2 milj. kg. Tullin tilaston mukaan ruokaleivän tuonti (kg) laski vuonna 2021 pehmeän osalta hiukan (2,5 %). Tuonti on pysytellyt viime vuosien ajan samalla tasolla reilussa 30 milj. kg:ssa.

Päivittäin suomalainen syö leipää noin 115 g, mikä vastaa vajaata 4 viipaletta tuoreleipää tai reilua kymmentä palaa kuivaleipää. Suomalaisten vuotuinen ruokaleivän kulutus (kg) on säilynyt melko tasaisena koko 2010-luvun.

Ruokaisat tuotteet

Tilastoinnissa mukana olleiden kotimaisten yritysten toimitettujen ruokaisien tuotteiden (mm. täytetyt leivät, karjalanpiirakat, pikkusytävät) määrä kasvoi noin 7 % eli vajaa 2 milj. kg lähes koronaa edeltävälle tasolle vuonna 2019. Ruokaisien tuotteiden toimitukset (kg) nousivat suurkeittiöiden puolella (7 %) ja vähittäiskauppoihin (7 %).

Kahvileipä ja konditoriatuotteet

Leipätiedotuksen tilastoinnissa mukana olleiden yritysten Suomessa toimittaman (kg) kahvileivän määrä vuonna 2021 kasvoi edellisestä vuodesta n. 1,7 milj. kg eli 6 % (vuonna 2020 laskua oli 9 % eli n. 2,9 milj. kg). Tullin tilaston mukaan kahvileivän tuonti (kg) säilyi vuonna 2021 vuoden 2020 tasolla. Kokonaisuudessaan kahvileivän toimitukset siis kasvoivat vuonna 2021 edellisestä vuodesta (4 %). Vuonna 2021 tuonnin määrä Suomessa kuluttajamarkkinoille myydystä kahvileivästä oli käytössä olleiden lukujen mukaan vähintään 28 %. Tuonnin osuus kahvileivän osalta laski vuodesta 2020 vuoteen 2021 yhden %yksikön. Ulkomailla tuotetun kahvileivän osuus on säilynyt tällä tasolla jo useamman vuoden. Myös kahvileivän tuonnin osalta on huomioitava, että tuonnin osuus on todellisuudessa yllä olevia laskelmia korkeampi, sillä tullin raportoimissa tuontiluvuissa ei ole mukana niiden yritysten tuontia, joiden vuotuinen tuonnin arvo alittaa 500 000 €. Kahvileipää syötiin vuonna 2020 noin 7,7 kg / hlö sis. tuonti.

Työmarkkinat ja työllisyys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan palkansaajien nimellisansiot nousivat vuoden 2021 loka–joulukuussa 2,3 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Reaaliansiot sen sijaan laskivat 1,1 prosenttia edellisen vuoden neljänneksen neljänneksen verrattuna, koska kuluttajahintojen nousu oli nopeampaa kuin ansiotason nousu.

Vuoden 2021 keskimääräinen ansiotason nousu edellisestä vuodesta oli ensimmäisten ennakkotietojen mukaan 2,3 prosenttia, ja reaaliansioiden nousu 0,1 prosenttia. Reaaliansioiden kehitys kääntyi laskuun vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä. Neljännesvuosittain tarkasteltuna reaaliansiot olivat kasvaneet yhämittaisesti vuoden 2018 alusta saakka. Vuoden 2021 viimeisen neljänneksen 1,1 prosentin lasku on suurin reaaliansioiden kehityksessä tapahtunut pudotus 2000-luvulla neljännesvuosittain tarkasteltuna. Suurin lasku tätä aikaisemmin tapahtui vuoden 2011 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin reaaliansiot laskivat

1,0 prosenttia. Loppuvuoden negatiivisen kehityksen johdosta reaaliansioiden kehitys jäi ennakkotietojen mukaan keskimäärin lähes nolnaan vuonna 2021.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuonna 2021 työttömiä oli keskimäärin 212 000, mikä on 3 000 enemmän kuin edellisvuonna. Työttömistä miehiä oli 118 000 ja naisia 94 000. Ensimmäisenä koronavuonna 2020 työttömien määrä kasvoi 25 000 henkilöllä vuodesta 2019. Naisten työttömyys kasvoi vuonna 2020 enemmän kuin miesten. Miesten työttömyys jatkoi kasvuaan vielä vuonna 2021.

15–74-vuotiaiden työttömyysaste oli vuonna 2021 keskimäärin 7,7 %, mikä on sama kuin vuonna 2020. Miesten työttömyysaste nousi edellisvuodesta 0,1 prosenttiyksikköä 8,2:iin, kun taas naisten työttömyysaste laski 0,3 prosenttiyksikköä 7,1 %:iin.

Vuonna 2021 nuorten 15–24-vuotiaiden työttömyysaste laski 3,9 prosenttiyksikköä edellisvuodesta 17,7 %:iin. Koronavuonna 2020 työttömyys kasvoi eniten 15–24-vuotiaiden ikäryhmässä, mutta vuonna 2021 nuorten työttömyysaste oli jo pienempi kuin vuonna 2019.

Yrittäjien määrä

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan Suomessa oli vuonna 2021 yrittäjiä 344 000 ja yrittäjäperheenjäseniä 17 000 eli yhteensä 361 000. Yrittäjistä 98 000 oli työnantajayrittäjä ja 245 000 yksinyrittäjä (ammattinharjoittaja, freelancer yms.). Kaikista yrittäjistä työnantajayrittäjien määrä oli 29 % ja yksinyrittäjien määrä 71 %.

Työtaistelua Suomessa vuonna 2021

Tilastokeskuksen mukaan Suomessa käytiin 55 työtaistelua vuonna 2021. Lukumäärä laski selvästi edelliseen vuoteen verrattuna, jolloin työtaistelua oli 108. Työtaisteluihin osallisia työntekijöitä oli noin 22 500 ja menetettyjä työpäiviä kertyi noin 34 100. Työtaistelujen lukumäärässä on mukana myös työtaistelulla uhkaaminen. Vuonna 2021 toteutuneiden työtaistelujen lukumäärä oli 50 ja työtaistelulla uhkaamisia oli 5.

Työtaistelujen lukumäärä on 2000-luvulla ollut vuosittain alle 200. Poikkeuksena on vuosi 2005, jolloin käytiin suuret metsäteollisuuden työtaistelut ja työtaistelujen lukumäärä oli tuolloin 365. Myös vuonna 2010 työtaisteluita oli paljon, 191 kappaletta. Suurimmat työtaistelutoimet käytiin tuolloin elintarviketeollisuudessa. Elintarvikealan työtaisteluisa menetettiin vuonna 2010 yhteensä noin 108 000 työpäivää. Suomen Leipuriliitto järjesti tuolloin myötätuntotyösulun tukiessaan Elintarviketeollisuusliiton ry:n työsulku. Tämä oli Suomen työmarkkinahistoriassa ensimmäinen työnantajapuolen järjestämä myötätuntotyösulku.

Työehtosopimukset ja ansiokehitys leipomoalalla vuonna 2021

ETL ja SEL solmivat marraskuussa 2020 muutaman kuukauden ”etuajassa” uuden kaksivuotisen työehtosopimuksensa ajalle 1.2.2021–31.1.2023. Elintarvikealojen työehtosopimuksen uudistamisen myötä leipomoiden työntekijöitä koskeva työehtosopimus tulee pysymään ainakin tammikuulle 2023 asti edelleen

Suomen teollisuuden toimialoista ”kaikkein jäykimpänä” työehtosopimuksena.

Työehtosopimusratkaisussa sovitun mukaisesti leipomotyöntekijöiden palkkoja korotettiin 1.5.2021 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta yleiskorotuksella, jonka suuruus oli 1,9%. Palkkataulukot nousivat 1.3.2020 tai sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta myös 1,9%. Työehtosopimuksessa olevia erillisiä lisä ei korotettu.

Elintarviketeollisuusliitto ry ja Ammattiliitto Pro ry solmivat helmikuussa 2020 uuden Elintarviketeollisuuden toimihenkilöitä koskevan työehtosopimuksen ajalle 13.2.2020-28.2.2022. Sopimuksessa sovitun mukaisesti toimihenkilöiden palkkoja korotettiin 1.5.2021 lähtien vaihtoehtoisilla tavoilla, muun muassa neuvotellen ja sopien luottamusmiehen kanssa yritykseen tilanteeseen sopiva paikallinen palkkaratkaisu. Jos yrityksessä ei sovittu paikallisesti muunlaisesta palkkaratkaisusta, korotettiin toimihenkilöiden palkkoja 1.5.2021 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 1,3 %:n suuruisella yleiskorotuksella. Yleiskorotuksen lisäksi 1.5.2021 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien toimihenkilöiden palkkojen korottamiseen käytettiin yritys- tai työpaikkakohtaisena eränä 0,7 % toimihenkilöiden helmikuun 2021 palkkasummasta eli käytännössä toimihenkilöiden palkat nousivat leipomoalalla 2 %.

Elintarviketeollisuusliitto ry ja Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry solmivat maaliskuussa 2020 uuden työehtosopimuksen ajalle 4.3.2020 - 31.3.2023. Sopimuksessa sovitun mukaisesti elintarvikealan automiesten palkkoja korotettiin 1.2.2021 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus oli 2,0 %.

Automiesten työehtosopimuksen piirissä on vain noin 150 autonkuljettajaa, käytännössä lähinnä leipomoyritysten autonkuljettajat. Sen takia ko. sopimuksesta käytetään usein vapaaehtoista nimitystä ”pullakuskisopimus”.

Elintarviketeollisuusliitto ry:n ja YTN:n välillä ei ole voimassa olevaa työehtosopimusta, palkkapöytäkirjaa tai mitään muutaakaan sitovaa sopimusta. ETL ei ole solminut sopimuksia YTN:n kanssa, koska yritykset haluavat noudattaa itsenäistä palkkapolitiikkaa ylempien toimihenkilöiden kanssa.

EK:n palkkatilastojen mukaan keskimääräiset kuukausiansiot olivat vuonna 2021 seuraavat:

- Leipomotyöntekijät 2 961 € (vuonna 2020 oli 2 893 €) – nousua edellisestä vuodesta +2,3 %

(vertailuna meijerityöntekijän keskimääräinen kuukausiansio 2 778 € (vuonna 2020 oli 2 734 €) - nousua edellisestä vuodesta 1,6 %)

-Leipomoiden toimihenkilöt 3 814 € (vuonna 2020 oli 3 758 €) – nousua edellisestä vuodesta +1,5 %

- ylempät toimihenkilöt 5 729 € (vuonna 2020 oli 5 677 €) – nousua edellisestä vuodesta +0,9 %

EK:n palkkatilastojen mukaan leipomotyöntekijän kuukausiansiot nousivat 2,3 %. Leipomoiden toimihenkilöiden kuukausiansiot nousivat 1,5 % ja ylempien toimihenkilöiden kuukausiansiot nousivat 0,9 %. Koko leipomoalan ansiokehitystä tarkasteltaessa on kuitenkin huomioitava se, että EK:n palkkatilastoissa leipomoalan työntekijöitä oli mukana vain 1060, kun alalla tiedetään työskentelevän 5000 - 6000 työntekijää. Toimihenkilöitä EK:n tilastoissa oli vain 310 ja ylempiä toimihenkilöitä 228.

Leipomoalan työntekijöiden palkat ja TES -lisät

Leipomoiden työntekijöitä koskevan työehtosopimuksen perusteella leipomoiden työntekijöille maksettiin vuoden 2021 lopussa palkkoja seuraavasti:

Palkkaryhmä	Pääkaupunkiseutu	I
1.	1.875 €	1.753 €
2.	1.971 €	1.877 €
3.	2.070 €	1.971 €
4.	2.145 €	2.043 €
5.	2.205 €	2.100 €
6.	2.317 €	2.207 €
6. + 5%	2.433€	2.317 €

Lauantaityölisä	22,38 €
Yötyölisä (21-06)	100 %
Ammattitutkintolisä	30 €
Ylempi ammattitutkinto	50 €

Palveluvuosilisät

1 vuosi	51 €
5-10 vuotta	75 €
10-15 vuotta	98 €
15-20 vuotta	122 €
20-25 vuotta	160 €
25-30 vuotta	172 €
yli 30 vuotta	188 €

Leipomoyritykset ja toimipaikat (tilanne toukokuu 2022)

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan maassamme toimi toukokuussa 2022 yhteensä 810 leipomoyritystä (vuoden 2021 lopun tilanteesta ei ole saatavilla tietoa), kun niitä toukokuussa 2021 oli 789. Tilaston mukaan leipomoyritysten määrä on noussut vuodessa 21 yrityksellä. Tilastossa ns. tuntemattomien/uusien yritysten määrä oli 37, kun niitä edellisellä vuotena oli 104. On kuitenkin syytä todeta, että tilastokeskuksen yritysten määrää ja toimipaikkoja kuvaavissa eri tilastoissa on keskenään ristiriitaista tietoa, joten aivan täsmällistä tietoa yritystoimintaa todellisuudessa harjoittavien olevien leipomoiden ja konditorioiden määrästä ja niiden kasvusta ei kuitenkaan ole*. Tilastojen perusteella näyttää kuitenkin siltä, että erityisesti ”koronavuosien” aikana on perustettu paljon uusia leipomo- ja konditoriayrityksiä. Muutoinkin erityisesti pienten yritysten määrä on viimeisen noin 10 vuoden aikana lisääntynyt paljon. Vertailuna todettakoon, että tämän tilaston mukaan leipomo- ja konditoriayrityksiä vuonna 2012 oli 697.

Yrityksillä oli toukokuun 2022 lopulla yhteensä 965 toimipaikkaa, kun niitä vuotta aikaisemmin oli 944. Toimipaikkojen määrä nousi noin vuoden aikana 21 toimipaikalla. Henkilöstön määrän mukaan lajiteltuna jako oli seuraava:

	Yritykset	Toimipaikat
Tuntematon/uusi	37	44
0-4	585	666
5-9	73	128
10-19	63	69
20-49	33	36
50-99	9	14
100-149	7	6
150-199	-	-
200-249	1	-
250-299	-	-
300-399	-	1
400-499	1	1
1250-1500	1	0
	810	965

Euromääräisen liikevaihdon suuruusluokan mukaan leipomoyritysten jako vuonna 2021 oli seuraava (suluissa vuoden 2020 tiedot):

Tieto puuttuu	38 (26)
1-199 999	510 (503)
200 000-399 999	69 (70)
400 000-999 999	86 (86)
1 000 000-1 999 999	48 (53)
2 000 000-9 999 999	43 (37)
10 000 000-19 999 999	9 (7)
20 000 000-	7 (7)
	810 (789)

Edellä oleva yritysten jaottelu euromääräisen liikevaihdon suuruusluokan mukaan osoittaa, että vain vähän yli sadan Suomessa toimivan leipomon ja konditorian liikevaihto on yli 1 miljoona euroa.

*Eri tilastojen mukaan leipomoiden ja konditorioiden määrä Suomessa vaihtelee. Esimerkiksi Työ- ja elinkeinoministeriön TEM:n marraskuussa 2021 julkaiseman leipomoalan toimialaraportin (Toimialaraportit: Leipomoala – paikallisuudesta kansainvälisyyteen) mukaan leipomoiden ja konditorioiden määrä Suomessa olisi vain 595 kappaletta. Kyseisen toimialaraportin mukaan leipomotuotteita valmistavia yrityksiä on yhteensä 616 kappaletta, kun mukaan otetaan näkkileipää valmistavat yritykset.

Suomen Leipuriliiton jäsenmäärä vuonna 2021

Suomen Leipuriliiton jäsenyritysten lukumäärä ja kokojakautuma henkilömäärän (sis. yritysten Leipuriliiton ilmoittamat leipomotyöntekijät, toimihenkilöt ja automiehet) mukaan oli seuraava:

	Yritykset	Toimipaikat
0 – 5 henkilöä	101	
6 – 10 ”	50	
11 – 30 ”	54	
31 – 50 ”	11	
yli 50 ”	5	
yli 100 ”	5	
	226	245
henkilöjäseniä	44	
kunniajäseniä	6	

Leipuriliittoon kuului vuoden 2021 lopussa 226 jäsenyritystä, joilla oli yhteensä 245 toimipistettä.

Suomen Leipuriliitto ry

Tuloslaskelma

	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Varsinainen toiminta		
<i>Julkaisutoiminta</i>		
Tuotot	99 837,13	106 839,34
Kulut		
Henkilöstökulut	- 70 699,62	- 70 327,63
Muut kulut	- 43 172,71	- 39 599,23
Kulut YHTEENSÄ	<u>- 113 872,33</u>	<u>- 109 926,86</u>
<i>Julkaisutoiminta YHTEENSÄ</i>	- 14 035,20	- 3 087,52
<i>Liiton toiminta</i>		
Tuotot	55 509,29	61 185,26
Kulut		
Muut kulut	- 71 093,42	- 43 515,98
Kulut YHTEENSÄ	<u>- 71 093,42</u>	<u>- 43 515,98</u>
<i>Liiton toiminta YHTEENSÄ</i>	<u>- 15 584,13</u>	<u>17 669,28</u>
<i>Muu varsinainen toiminta</i>		
Kulut		
Henkilöstökulut	- 257 579,58	- 249 892,65
Poistot	- 115,00	- 2 415,68
Muut kulut	- 99 557,93	- 114 721,22
Kulut YHTEENSÄ	<u>- 357 252,51</u>	<u>- 367 029,55</u>
<i>Muu varsinainen toiminta YHTEENSÄ</i>	<u>- 357 252,51</u>	<u>- 367 029,55</u>
Varsinainen toiminta YHTEENSÄ	<u>- 386 871,84</u>	<u>- 352 447,79</u>
TUOTTO / KULUJÄÄMÄ	<u>- 386 871,84</u>	<u>- 352 447,79</u>
Varainhankinta		
Tuotot	156 513,00	161 359,92
Kulut	- 104 569,50	- 122 925,20
Varainhankinta YHTEENSÄ	<u>51 943,50</u>	<u>38 434,72</u>
TUOTTO / KULUJÄÄMÄ	<u>- 334 928,34</u>	<u>- 314 013,07</u>
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	463 563,53	407 311,48
Kulut	- 129 279,54	- 120 842,63
Sijoitus- ja rahoitustoiminta YHTEENSÄ	<u>334 283,99</u>	<u>286 468,85</u>
TUOTTO / KULUJÄÄMÄ	<u>- 644,35</u>	<u>- 27 544,22</u>
TILIKAUDEN TULOS	<u>- 644,35</u>	<u>- 27 544,22</u>
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	<u><u>- 644,35</u></u>	<u><u>- 27 544,22</u></u>

Suomen Leipuriliitto ry

Tase

Tilikausi: 1.1.2021 - 31.12.2021

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>		
Koneet ja kalusto	268,33	5 636,58
<i>Aineelliset hyödykkeet YHTEENSÄ</i>	<u>268,33</u>	<u>5 636,58</u>
<i>Sijoitukset</i>		
Muut osakkeet ja osuudet	5 148 690,45	5 083 736,26
<i>Sijoitukset YHTEENSÄ</i>	<u>5 148 690,45</u>	<u>5 083 736,26</u>
A PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	<u>5 148 958,78</u>	<u>5 089 372,84</u>
B VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<i>Saamiset</i>		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	13 846,23	7 817,26
Muut saamiset		
Siirtosaamiset	692,20	800,56
Lyhytaikaiset saamiset YHTEENSÄ	<u>14 538,43</u>	<u>8 617,82</u>
<i>Saamiset YHTEENSÄ</i>	<u>14 538,43</u>	<u>8 617,82</u>
Rahat ja pankkisaamiset	180 188,97	252 436,52
B VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	<u>194 727,40</u>	<u>261 054,34</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>5 343 686,18</u>	<u>5 350 427,18</u>
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
Osake-, osuus- ja muu vastaava pääoma	5 577 557,98	5 577 557,98
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	- 294 553,87	- 267 009,65
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 644,35	- 27 544,22
A OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>5 282 359,76</u>	<u>5 283 004,11</u>
D VIERAS PÄÄOMA		
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma</i>		
Ostovelat	8 064,15	19 025,65
Muut velat	14 180,72	12 597,84
Siirtovelat	39 081,55	35 799,58
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma YHTEENSÄ</i>	<u>61 326,42</u>	<u>67 423,07</u>
D VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>61 326,42</u>	<u>67 423,07</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>5 343 686,18</u>	<u>5 350 427,18</u>

Tilintarkastuskertomus

Suomen Leipuriliitto ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonani esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olen tilintarkastanut Suomen Leipuriliitto ry:n (y-tunnus 0202195-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajien velvollisuudet

Tilintarkastuskertomus luettavissa kokonaisuudessaan www.leipuriliitto.fi/leipuriliitto/ kohdasta vuosikertomus.

Helsingissä 6.5.2022

Sauli Salmi
KHT

Valtuuskunnan lausunto

Valtuuskunta on varsinaisessa kokouksessaan 7.6.2022 tutustunut Suomen Leipuriliitto ry:n vuoden 2021 tilinpäätökseen, taseeseen, tuloslaskelmaan, budjettivertailuun ja katsaukseen liiton toiminnasta vuonna 2021.

Olemme lukeneet myös tilintarkastajan tilinpäätöksestä antaman tilintarkastuskertomuksen.

Esitämme yksimielisesti Suomen Leipuriliitto ry:n 13.8.2022 Vaasassa kokoontuvalle varsinaiselle vuosikokoukselle tilinpäätöksen vahvistamista. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille, koska myöskään tilintarkastaja ei ole tilintarkastuskertomuksessaan antanut huomautusta asiaan liittyen.

Helsingissä 7. päivänä kesäkuuta 2022

Suomen Leipuriliitto ry:n valtuuskunta

Jari Elonen
puheenjohtaja

LIITON HALLINTO

Valtuuskunta vuoden 2021 lopussa

Puheenjohtaja
Varapuheenjohtaja

Jari Elonen
Anttu Rautio

Jämsä
Juva

Paikallisyhdistykset

Etelä-Pohjanmaan Leipomoyhdistys
Etelä-Suomen Leipomoyhdistys ry
Kaakkois-Suomen Leipomoyhdistys ry
Kainuun Leipomoliikkeenharjoittajat ry
Keski-Pohjanmaan Leipomoyhdistys ry
Keski-Suomen Leipomoyhdistys ry
Lapin Leipomoyhdistys ry
Pirkanmaan Leipomot ry
Pohjois-Karjalan Leipomoyhdistys ry
Pohjois-Pohjanmaan Leipomot ry
Satakunnan Leipomoyhdistys ry
Savon Leipomoyhdistys ry
Turun Seudun Leipomoyhdistys ry
Vaasan Piirin Leipomoyhdistys ry

Jäsen

Nina Teemu
Mika Gilan
Simo Vainikka
Marianne Huusko
Nina Uusikangas
Jari Elonen
-
Henri Lehtimäki
Teemu Eskelinen
Helmi Tyykiluoto
Petri Laaksonen
Isto Huikuri
Mikko Hietala
Andreas Knip

Kotipaikka
Seinäjoki
Järvenpää
Lappeenranta
Kuhmo
Kokkola
Jämsä

Tampere
Savonlinna
Haukipudas
Rauma
Mikkeli
Turku
Mustasaari

Hallitus vuoden 2021 lopussa

Kari Meltovaara, puheenjohtaja
Harri Jaakkola, varapuheenjohtaja
Eerikki Lounamaa
Pekka Eskelinen
Jukka Hämäläinen
Mikko Heikkinen
Hannu Räinen
Markku Kiiskinen
Petri Kivineva

Kausi

2019-2021
2020-2022
2021-2023
2021-2023
2020-2022
2020-2022
2019-2021
2019-2021
2021-2023

Kotipaikka

Turku
Tampere
Pirkkala
Savonlinna
Mustasaari
Kuhmo
Oulu
Kuopio
Pori

Puheenjohtajisto, joka toimii sekä valtuuskunnan että hallituksen työvaliokuntana

Kari Meltovaara
Harri Jaakkola
Jari Elonen
Anttu Rautio
Mika Väyrynen

Hallituksen puheenjohtaja
Hallituksen varapuheenjohtaja
Valtuuskunnan puheenjohtaja
Valtuuskunnan varapuheenjohtaja
Toimitusjohtaja

